

سُورَةُ فَصِّلَتْ

സൂറാഃ ൨൧

പ്രാസ്മസ്മിദ്യദ

سُورَةُ فَصَّلَتْ

សូរ៉ា: តួ ៤១ ហ្សិស្ត្រីឡាត់

ឬ

ហ្វាមីម អាស់-សាច្ចុដាស្ត (حَم السَّجْدَة)

"ហ្សិស្ត្រីឡាត់" ប្រែថា "ការពិពណ៌នាលំអិត" ។ មាន ៥៤ អាយ៉ាស្ត ។

សូរ៉ា: តួ ទី ៦១ យោលតាមលេខរៀងដែលអស់ឡោះហ្ស៊ីដាត់ចុះមក ។ អស់ឡោះហ្ស៊ីដាត់បានដាក់សូរ៉ា: តួនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

ប្រសិទ្ធភាព

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي الْمَعْرَى، عَنْ دَرِيحِ الْمُحَارِبِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَ حَمَ السَّجْدَةِ كَانَتْ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَدَّ بَصَرَهُ وَ سُورًا، وَ عَاشَ فِي الدُّنْيَا مَحْمُودًا مَغْبُوطًا».** (ثواب الأعمال صفحة ١١٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٧٥)

១. អ៊ីបនូបាបាវ៉ៃហ្ស៊ីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកមកពីអាហ្វិ អាស់-ម៉ាកក្តរី ដែលទទួលបានមកពីស្វារី: ហ្ស៊ី អាស់-មូហារីប៊ីដែលបានថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនា: ថា: "អ្នកណាសូត្រ ហ្វាមីម អាស់សាច្ចុដាស្ត (សូរ៉ា: តួ ហ្សិស្ត្រីឡាត់) ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ្នកនោះនឹងមានពន្លឺផ្ទាល់ខ្លួនដែលបំភ្លឺឆ្ងាយដាច់កន្ទុយភ្នែក នឹងមានសុភមង្គល នឹងមានជីវិតរស់នៅក្នុងលោកនេះ ជាបុគ្គលដែលគេគោរព ។" (ثواب الأعمال: 113)

2. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): زُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللَّهُ بِعَدَدِ حُرُوفِهَا عَشْرَ حَسَنَاتٍ وَ مَنْ كَتَبَهَا فِي إِنَاءٍ وَ عَسَلَهُ، وَ عَجَنَ بِهِ عَجِينًا ثُمَّ سَحَقَهُ، وَ أَسَقَّهُ كُلُّ مَنْ بِهِ وَجَعُ الْفُؤَادِ، زَالَ عَنْهُ وَ بَرَأَ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٧٥)

២. ដកស្រង់ពីសាត្រា ខ៊ីវ៉ាស្ត អាស់-គូរអាន ។ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه} ដែលមានព្រះរចនា: ថា: "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ា: តួនេះ អស់ឡោះហ្ស៊ីដាត់នឹងឲ្យរង្វាន់អ្នកនោះដប់រង្វាន់ដែលបានសូត្រ គូអក្សរនីមួយៗរបស់សូរ៉ា: តួនេះ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉ា: តួនេះក្នុងធុងទឹក ហើយដូតទឹកនោះ កូរទឹកនោះ ហើយលាបវាត្រង់កន្លែងដែលឈឺបេះដូង អ្នកនោះនឹងជាជម្ងឺនោះអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ស៊ីដាត់ ។" (خواص القرآن)

3. وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا فِي إِنَاءٍ وَ مَحَاهَا بِمَاءِ الْمَطَرِ، وَ سَحَقَ بِذَلِكَ الْمَاءِ كُحْلًا، وَ تَكَحَّلَ بِهِ مَنْ فِي عَيْنِهِ بَيَاضٌ أَوْ رَمَدٌ، زَالَ عَنْهُ ذَلِكَ الْوَجَعُ، وَ لَمْ يَزَمْدْ بِهَا أَبَدًا، وَ إِنْ تَعَدَّرَ الْكُحْلُ فَلْيُعْسَلْ عَيْنَيْهِ بِذَلِكَ الْمَاءِ، يَزُولُ عَنْهُ الرَّمَدُ بِإِذْنِ اللَّهِ

تَعَالَى». ** (خواص القرآن: ٤٩ «مخطوط» ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٧٥)

៣. អាល់-ស្លីឌីក្លី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្រីនេះលើធុងទឹក យកទឹកភ្លៀងមកលុបវា (គឺចាក់ទឹកភ្លៀងក្នុងធុងនោះ) យកទឹកនោះលាយជាមួយកាហ្វ្លិល (الكل គឺម្សៅលាបភ្នែក) ហើយយកវាមកលាបភ្នែកសព្វលែត (ជម្ងឺចាយភ្នែក ?) ឬលាបលើភ្នែកឈឺ អ្នកនោះនឹងជាជម្ងឺទាំងនោះ អ្នកនោះនឹងមិនមានជម្ងឺឈឺភ្នែកឡើយ ។ បើអ្នកនោះលាបភ្នែកដោយទឹកល្អាយកាហ្វ្លិលនោះ រោគឈឺភ្នែកនឹងរលាយបាត់ពីអ្នកនោះ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្វ្លូវស្ត្រីឡាត់" (1) «مخطوط» (خواص القرآن: 49)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ្លូវស្ត្រីឡាត់ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

حم ﴿١﴾

១. ហ្វាមីម ។

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾

២. [នេះគឺ]ព្រះវិវរណៈ (គឺការបើកឲ្យដឹង) មកពី[អល់ឡោះហ្វ្លូវស្ត្រីឡាត់] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត់ ១-២

1. فِي كِتَابِ مَعَانِي الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يُقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَمَّا حَم فَمَعْنَاهُ الْحَمِيدُ الْمَجِيدُ. (تفسير نور الثقلين الجزء ٥ صفحة ٧)

១. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាល់-អាក្លុបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្មៅរី គេបានថ្លែងតមកពី អាល់-ស្លីឌីក្លី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាឌីស្ត្រីឡាត់ថា៖ "ហ្វាមីមមានន័យថា ព្រះជាទីស្នើសុំសរសើរ (الحميد) ព្រះដ៏មហារុងរឿង (المجيد) ។" (1) (تفسير نور الثقلين) ៤៦ ហ្វាត្វាឌីស្ត្រីឡាត់ ៣)

كُتِبَ فَصَّلَتْ آيَاتُهُ وَقُرَّأْنَا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

៣. ព្រះគម្ពីរដែលបណ្តាព្រះឱង្ការត្រូវថ្លែងពណ៌នាលំអិតអស់សេចក្តី ។ ជាគួរអានជាភាសាអារ៉ាប់សម្រាប់ជនានុជនដែលដឹង ។

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤١﴾

៤. [ព្រះគម្ពីរដែល]ផ្តល់ដំណឹងល្អនិងការដាស់តឿន[ដល់ទុរជន] ។ តែពួកគេភាគច្រើនគេចចេញ ដូច្នោះពួកគេមិនឮទេ ។

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ أَكْتَةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِيْ آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا عَمَلُونَ ﴿٤٢﴾

៥. ពួកគេថា៖ "បេះដូងយើងនៅក្នុងស្រទាប់ផ្គត់ (គឺបិទជិត) មិនឮអ្វីដែលលោកហៅឲ្យយើងទៅរក នោះទេ ។ ត្រចៀកយើងធ្ងន់ ។ មានរនាំងបាំងរវាងយើងនិងលោក ។ ចូរលោកធ្វើ[អ្វីតាមតែ លោក]ទៅយើងក៏ធ្វើ[អ្វីស្របតែយើង]ដែរ ។"

មើលសូរ្យវិទ្យា ២ អាយ៉ាស្ត ៨៨ ។

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوا ۗ وَإِلَىٰ لِلْمُشْرِكِينَ ﴿٤٣﴾

៦. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សដូចអស់លោកដែរ ។ គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថាព្រះរបស់អស់លោក គឺព្រះមួយគត់ ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកអនុចរតាមមាតិកាត្រឹមត្រូវទៅរកព្រះអង្គ ចូរអស់លោកសូម ខមាទោសចំពោះព្រះអង្គ ។" អបមង្គលលើពួកពហុទេពនិយម (ពួកដែលសូត្រកាលីម៉ាស្តតែមិន អនុវត្តតាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះប្តាំទេ មិនជម្រះបន្ទុកខ្លួនដោយវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះសន្តម្តីមុខា ^{عليه السلام} ទេ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣-៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ فِي (تَفْسِيرِهِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الدَّهَّانِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَحْمَدَ الْعَلَوِيِّ، قَالَ: بَلَغَنِي، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ لِداوُدَ الرَّقِيِّ: «أَيُّكُمْ يَنَالُ السَّمَاءَ؟ فَوَ اللَّهِ إِنَّ أَزْوَاجَنَا وَ أَزْوَاجَ النَّبِيِّينَ لَتَنَالُ الْعَرْشَ كُلَّ لَيْلَةٍ جُمُعَةً يَا داوُدُ، قَرَأَ أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَمَ السَّجْدَةِ حَتَّى بَلَغَ "فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ"، ثُمَّ قَالَ: نَزَلَ جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِأَنَّ الْإِمَامَ بَعْدَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَرَأَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "حَم * تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابٌ فَصَّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ حَتَّى بَلَغَ فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ" عَنْ وَلايَةِ عَلِيٍّ "فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ وَ قَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكْتَةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَ فِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَ مِنْ بَيْنِنَا وَ بَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا عَمَلُونَ"**. (تَأْوِيلَ آيَاتِ الْجُزءِ ٢ صَفحة ٥٣٣ حَدِيثِ ١ ، الرَّهْمَانِ فِي تَفْسِيرِ الْقُرْآنِ الْجُزءِ ٤ صَفحة ٧٧٨)

១.[...] អាល់-ហ្វាស្កាន់ បឺន អុលី បឺន អាស្តីម៉ាដូ អាល់-អាឡាវីបានថា ខ្ញុំបានឮតមកពីអាថ្នី អុប្បិលឡោះប្តាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈប្រាប់ ដូរដូរ អាល់-វិគីថា៖ "មានអ្នកណាក្នុងចំណោមអស់លោក អាចឡើងទៅលើមេឃបានទេ ? សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះប្តាំ ^{عليه السلام} ព្រះវិញ្ញាណយើង ^{عليه السلام} និងព្រះវិញ្ញាណ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងឡាយទៅដល់ព្រះរាជបល្ល័ង្ករាល់យប់ថ្ងៃសុក្រ ។ ដូរដូរអើយ ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំបានសូត្រ ហ្វា មីម អាល់-សាថ្នីដូរដូរ (សូរ្យវិទ្យា ៤១) លុះដល់ [៤១:៥] ដូច្នោះ ពួកគេមិនឮទេ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ីបរអ៊ីល ^{عليه السلام} បានចុះមកជួបវិស្វលុលឡោះប្តាំ ^{عليه السلام}

ថាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រ [៤១:១] ហ្វា មីម ។
 [៤១:២] [នេះគឺ]ព្រះវិវណិយៈមកពីព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។
 [៤១:៣] ព្រះគម្ពីរដែលបណ្តាព្រះឱង្ការត្រូវថ្លែងពណ៌នាលំអិតអស់សេចក្តី ។ ជាគូរអានជាភាសាអារ៉ាប់
 សម្រាប់ជនានុជនដែលដឹង លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រដល់ [៤១:៤] [ព្រះគម្ពីរដែល]ផ្តល់ដំណឹងល្អ
 និងការដាស់តឿន[ដល់ទុរជន] ។ តែពួកគេភាគច្រើនគេចចេញ ពីវិទ្យាយ៉ាស្តុររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ដូច្នោះពួក
 គេមិនឮទេ ។ [៤១:៥] ពួកគេថា៖ "បេះដូងយើងនៅក្នុងស្រទាប់ផ្នត់មិនឮអ្វីដែលលោកហៅឲ្យយើងទៅ
 រកនោះទេ ។ ត្រចៀក យើងឆ្ងល់ ។ មានរនាំងបាំងរវាងយើងនិងលោក ។ ចូរលោកធ្វើទៅ យើងក៏ធ្វើ
 ដែរ ។" (1/533 :2 تأويل الآيات)

2.* الشَّيْخُ الْفَاضِلُ عُمَرُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْأَوْسِيُّ: قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمَّا نَزَلَتْ سُورَةُ الشُّعْرَاءِ فِي آخِرِهَا آيَةُ الْإِنذَارِ وَ أَنْذَرَ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ قَالَ: يَا عَلِيُّ، اطْبُخْ وَ لَوْ كُرَاعَ شَاةٍ، وَ لَوْ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ وَ قَعْبًا مِنْ لَبَنٍ، وَ اعْمِدْ إِلَى قُرَيْشٍ.

២*. អាល់-ស្តែខ អាល់-ហ្វាដ្លីល អ៊ីម៉ា ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម អាល់-អោស៊ីបានថ្លែងថា គេបានធ្វើសេចក្តី
 រាយការណ៍តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលសូរ្យោក្ខន្ធ អាល់-ស្តែខត្រូវបាន
 បើកឲ្យដឹងនៅចុងសូរ្យោក្ខន្ធនេះមានអាយ៉ាស្តុរដាស់តឿន [២៦:២១៤] ចូរអ្នកដាស់តឿនញាតិសន្តានជិត
 ស្និទ្ធបំផុតរបស់អ្នក រឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام អើយ ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដណ្តាំស្ក
 ទោះជាមានជើងកូនចៀម ទោះជាមានអាហារបន្តិចបន្តួច ទោះជាមានទឹកដោះគោមួយពែងក៏ដោយ ចូរ
 អ្នកពង្រីកអាហារនេះឲ្យច្រើនឲ្យពួកគូរិយស្តី ។"

قَالَ: فَدَعَوْتُهُمْ وَ اجْتَمَعُوا أَرْبَعِينَ بَطَلًا بَرِيَادَةً، وَ كَانَ فِيهِمْ أَبُو طَالِبٍ وَ حَمْرَةُ وَ الْعَبَّاسُ، فَحَضَرْتُ مَا أَمَرَنِي بِهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَعْمُولًا، فَوَضَعْتُهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ، فَضَحِكُوا اسْتَهْزَاءً، فَأَدْخَلَ إِصْبَعَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِأَرْبَعَةِ جَوَانِبِ الْجُفْنَةِ، فَقَالَ: كُلُوا وَ قُولُوا: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានអញ្ជើញពួកគេ ។ មានឥស្សរជនជាងសែសិបនាក់ មានអាហ្វិ
 គ្គីលីប عليه السلام, ហ្វាស្តាស្ត عليه السلام និង អាល់-អាប់បាស់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានយកអ្វីដែល
 រឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើនោះមកដាក់ជូនពួកគេ ។ ពួកគេបានសើចចំអកឲ្យ ។
 រឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم បានយកចង្កុលដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គូសជារង្វង់នៅខាងបានគោមទាំងបួនខាង ហើយ
 មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមអញ្ជើញពិសាហើយថា៖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្វី
 ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី) ។"

فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: يَا مُحَمَّدُ، مَا نَأْكُلُ، وَ أَحَدُنَا يَأْكُلُ الشَّاةَ مَعَ أَرْبَعَةِ أَصْنُعٍ مِنَ الطَّعَامِ! فَقَالَ: كُلْ وَ أَرْبِي أَكْلَكَ. فَأَكَلُوا حَتَّى تَمَلَّؤُوا، وَ أَيْمُ اللَّهِ مَا يُرَى أَكْرَأُ أَكْلِ أَحَدِهِمْ، وَ لَا نَقْصَ الزَّادِ، فَصَاحَ بِهِمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): كُلُوا، فَقَالُوا: وَ مَنْ يَقْدِرُ عَلَيَّ أَكْتَرُ مِنْ هَذَا؟ فَقَالَ: إِزْفَعُهُ يَا عَلِيُّ. فَزَفَعْتُهُ، فَدَنَا مِنْهُمْ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ قَالَ: يَا قَوْمِ اعْمَلُوا أَنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ. فَصَاحَ أَبُو هَبِّ، وَ قَالَ: قَوْمُوا إِنَّ مُحَمَّدًا سَحَرَكُمْ.

អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់បានថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អីយ តើយើងហូបអ្វី យើងម្នាក់ហូបបួនដងច្រើនដូចចៀមនៅពេលបាយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមអញ្ជើញពិសាទៅ សូមពិសាបង្ហាញខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله [បាអស់លោកពិសាបានច្រើនប៉ុណ្ណា] ។" ពួកគេក៏បានបរិភោគលុះទាល់ពោះ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វី មិនឃើញមានការប៉ះពាល់ទៅលើអាហាររបស់ពួកគេណាម្នាក់ទេ អាហារមិនចុះថយទេ ។ រីស៊ីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "សូមអញ្ជើញពិសាទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ "អ្នកណាអាចហូបបានច្រើនលើសពីនេះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه وآله អីយ ចូរលើកអាហារទៅ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ក៏បានលើកអាហារ មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله បានចូលទៅរកពួកគេ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "បងបួនអីយ នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله អស់លោក បានធ្វើ ។" អាហ្វិឡាហ្វាបបានស្រែកថា៖ "ចូរអស់លោកងើបឡើង មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله បានដាក់អំពើអស់លោក ។"

فَقَامُوا وَمَضُوا فَاسْتَعْقَبَهُمْ عَلَىٰ بُنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ ارَادَ أَنْ يَنْطِشَ بِهِمْ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : لَا يَا عَلِيُّ، اذْنُ مَيِّ فَرَكَهُمْ وَ دَنَا مِنْهُ، فَقَالَ لَهُ: أَمْرُنَا بِالْإِنْدَارِ لَا بِدَاتِ الْفُقَارِ، لِأَنَّ لَهُ وَقْتًا، وَ لَكِنْ اَعْمَلْ لَنَا مِنَ الطَّعَامِ مِثْلَ مَا عَمِلْتَ، وَ اذْعُ لِي مَنْ دَعَيْتَ، فَلَمَّا أَتَىٰ عَدًّا، فَعَلَتْ مَا بِالْأَمْسِ فَعَلَتْ.

ពួកគេបានងើបឡើងហើយចាកចេញ អាលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាហ្វិ ត្រូវលិប صلوات الله عليه وآله បានដើរតាមក្រោយពួកគេ ចង់ឆ្លើយតបពួកគេ ។ រីស៊ីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه وآله អីយ កុំ ។ មកក្បែរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក៏បានបណ្តោយពួកគេ ហើយបានមកជិតព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់អាលី صلوات الله عليه وآله ថា៖ "គេបានដាក់បញ្ហាឲ្យយើង صلوات الله عليه وآله ដាស់តឿនពួកគេមិនមែនដោយស៊ីលហ្វីក្បែរទេ (គឺមិនមែនដោយដាវទេ) ព្រោះគេទុកពេលឲ្យពួកគេ ។ ចូរអ្នក صلوات الله عليه وآله ធ្វើបាយឲ្យយើង صلوات الله عليه وآله ដូចដែលអ្នក صلوات الله عليه وآله បានធ្វើនោះដែរ ហើយចូរអ្នកអញ្ជើញឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله បណ្តាអ្នកដែលអ្នក صلوات الله عليه وآله បានអញ្ជើញហើយនោះ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ក៏បានធ្វើដូចថ្ងៃមុន ។

فَلَمَّا اجْتَمَعُوا وَ أَكَلُوا كَمَا أَكَلُوا. قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : مَا أَعْلَمُ شَابًّا مِنَ الْعَرَبِ جَاءَ قَوْمَهُ بِأَفْضَلِ مَا جِئْتُمْ بِهِ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ قِيلَ: فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: قَدْ شَعَلْنَا أَمْرَ مُحَمَّدٍ، فَلَوْ قَاتَلْتُمُوهُ بِرَجُلٍ مِثْلِهِ يَعْرِفُ السِّحْرَ وَ الْكِهَانَةَ، لَكُنَّا اسْتَرَحْنَا.

ពេលពួកគេបានប្រជុំគ្នា បានបរិភោគដូចដែលបានបរិភោគកាលពីមុននោះ រីស៊ីលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله មិនស្គាល់យុវជនអារ៉ាប់ណាដែលមករកបងប្អូនរួមជាតិរបស់ខ្លួនជាមួយអ្វីមួយដែលប្រសើរជាងអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله បាននាំមកឲ្យអស់លោកទេ គឺរឿងលោកនេះនិងលោកមុខ ។" អាហ្វិយ៉ាហ្វាល់ បានថា៖ "រឿងមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله ធ្វើឲ្យយើងបារម្ភ ។ បើអស់លោកជួបមនុស្សម្នាក់ដូចគេ صلوات الله عليه وآله ដោយចៃដន្យអស់លោកនឹងស្គាល់ត្រូវអាបធ្មប់និងត្រូវទស្សនាទាយយើងត្រូវការជំនួយ ។"

فَقَطَعَ كَلَامَهُ عُنْبَةُ بِنْتُ رَبِيعَةَ، وَ قَالَ: وَ اللَّهُ إِنْ لَبِصِيرٌ بِمَا ذَكَرْتَهُ. فَقَالَ: لِمَ لَا تُبَاجِئُهُ؟ قَالَ: حَاشَا أَنْ كَانَ بِهِ مَا ذَكَرْتَ، فَقَالَ لَهُ: يَا مُحَمَّدُ، أَنْتَ خَيْرٌ أَمْ هَاشِمٌ؟ أَنْتَ خَيْرٌ أَمْ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ؟ أَنْتَ خَيْرٌ أَمْ عَبْدِ اللَّهِ؟ أَنْتَ خَيْرٌ أَمْ عَلِيٌّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ، دَامِعُ الْجَبَابِرَةِ، قَاصِمُ أَصْلَابِ أَكْبَرِهِمْ؟

អ្នកបាត់បង់ ប៊ិន រឺបីអ្នកបាត់បង់កាត់សម្តីគាត់ ថា៖ "សូមស្រ្តីចំពោះអស់ឡោះហ្វីស្ត្រី យើងយល់សម្តី លោក ។" គាត់បានថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកមិនពិភាក្សារឿងនេះ?" លោកបានថា៖ "ព្រះហាមអ្វីដែលលោកថានេះ ។" គាត់ក៏បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "មហាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រសើរជាងឬហ្វាស្ត្រីម? តើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រសើរជាង ឬអ្នកបាត់បង់មុតត្រីលិប صلوات الله عليه وآله وسلم? តើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រសើរជាង ឬអ្នកបាត់បង់ឡោះហ្វីស្ត្រី? តើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រសើរជាង ឬអ្នកលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាហ្វី ត្រីលិប صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នកខ្ទប់សម្លេងជនសាហារយង់យួង អ្នកបំបែកឆ្អឹងខ្នងអ្នកខ្លាំងពូកែរបស់ពួកគេ?"

فَلِمَ تُضِلُّ آبَاءَنَا وَ تَشْتِمُ أَهْلَنَا، فَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الرِّئَاسَةَ عَقَدْنَا لَكَ الْوَيْتَهَا، وَ كُنْ رَئِيسًا لَنَا مَا بَقِيتَ وَ إِنْ كَانَ بِكَ الْبَاءُ رَوَّجْنَاكَ عَشْرَةَ نِسْوَةٍ مِنْ أَكْبَرِنَا. وَ إِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْمَالَ جَمَعْنَا لَكَ مِنْ أَمْوَالِنَا مَا يُغْنِيكَ أَنْتَ وَ عَقَبَكَ مِنْ بَعْدِكَ، فَمَا تَقُولُ؟

លោក صلوات الله عليه وآله وسلم មិនចៀសវាងថ្កោលទោសបុព្វបុរសយើង មិនចៀសវាងដាក់បណ្តាសាព្រះទាំងឡាយរបស់យើងទេ ។ បើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ចង់ដឹកនាំរដ្ឋបាល យើងនឹងឲ្យលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅជាអគ្គប្រមុខរដ្ឋបាលនោះ និងជាអ្នកដឹកនាំ ហើយអ្វីដែលនៅសេសសល់បានមកយើង ។ បើត្រូវការ យើងនឹងរៀបការលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាមួយនារីខ្ពង់ខ្ពស់ដប់នាក់របស់យើង ។ បើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ចង់បានទ្រព្យ យើងនឹងប្រមូលទ្រព្យយើងឲ្យលោក صلوات الله عليه وآله وسلم លោក صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងសម្បូរលើសលុប លោក صلوات الله عليه وآله وسلم និងកូនចៅលោក صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ពីលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅ ។ តើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم យល់ឃើញដូចម្តេច?"

فَقَالَ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حَم * تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابٌ فَصَّلْتَ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، "فَإِنَّ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَ مُؤَدٍ"، فَأَمْسَكَ عُنْبُهُ عَلَى فِيهِ، وَ رَجَعَ فَنَاشَدَهُ بِاللَّهِ اسْكُتْ، فَسَكَتَ، وَ قَامَ وَ مَضَى، فَقَامَ مَنْ كَانَ حَاضِرًا خَلْفَهُ فَلَمْ يَلْحَقُوهُ، فَدَخَلَ وَ لَمْ يَخْرُجْ أَبَدًا، فَعَدَّوْهُ قُرَيْشٌ، فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: قَوْمُوا بِنَا إِلَيْهِ. فَدَخَلُوا وَ جَلَسُوا.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ " بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حَم (ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី) [៤១:១] ហ្វា មីម ។ [៤១:២] [នេះគឺ]ព្រះវិវរណីយៈមកពីព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ [៤១:៣] ព្រះគម្ពីរដែលបណ្តាព្រះឱង្ការត្រូវថ្លែងពណ៌នាល់អិតអស់សេចក្តី ។ ជាគួរអានជាភាសាអារ៉ាប់ រហូតដល់អាយ៉ាស្ត្រីចុងក្រោយ [៤១:១៣] តែបើពួកគេបែរក្រោយ ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំសូមដាស់តឿនអស់លោកឲ្យប្រយ័ត្នអំពីស្នូរនូវមួយដូចស្នូរនូវ[ដែលបានកើតមានដល់]ពួកអ្នកដូនិងពួកស្វាម្យដូ ។" គាត់ (គឺអាហ្វី យ៉ាហ្វាល់) បានខ្ទប់មាត់អ្នកបាត់បង់ហើយបានត្រឡប់វិញ ។ គាត់បានសូមអង្វរលោក ក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្វីស្ត្រី សូមឲ្យលោកស្ងាត់មាត់កុំនិយាយ ។" លោកក៏បានស្ងាត់មាត់ បានងើបឡើងហើយបានចាកចេញ ។ អ្នកមានវត្តមានក៏បានចាកចេញតាមក្រោយគាត់ ។ ពួកគេមិនបានជួបគាត់ទេព្រោះគាត់បានចូលផ្ទះ មិនចេញមកវិញសោះ ។ ព្រឹកឡើង ពួកគូរវ័យស្នូរបានទៅរកគាត់ ។ អាហ្វី យ៉ាហ្វាល់បានថា៖ "ងើបឡើង ទៅជួបគេជាមួយយើង ។" ពួកគេក៏បានទៅជួបគាត់អង្គុយត្រៀប ។

فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: يَا عُنْبَةَ، مُحَمَّدٌ سَحْرَكَ. فَقَامَ قَائِمًا عَلَى قَدَمَيْهِ، وَقَالَ: يَا لَكَ مِنَ الرِّجَالِ، وَاللَّهِ لَوْ لَمْ تَكُنْ بِنْتِي لَقَتَلْتُكَ شَرًّا قَتَلَةٍ، يَا وَيْلَكَ. قُلْتُ: مُحَمَّدٌ سَاحِرٌ كَاهِنٌ شَاعِرٌ، سِرْنَا إِلَيْهِ، سَمِعْنَاهُ نَكَلَّمَ بِكَلَامٍ مِنْ رَبِّ السَّمَاءِ، فَحَلَفْتُهُ وَأَمْسَكَ، وَقَدْ سَمِعْتُمُوهُ الصَّادِقَ الْأَمِينَ، هَلْ رَأَيْتُمْ مِنْهُ كَذِبَةً؟ وَ لِكَيْ لَوْ تَرَكْتُهُ يُتِمُّ مَا قَرَأَ لَحَلَّ بِكُمْ الْعَذَابُ وَالذَّهَابُ. (الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٧٧٧)

អាប៊ូ យ៉ាហ្គេលបានថា: "អ៊ូតបាស៊ូអីយ មូហ្វាម៉ាដូ បានដាក់អំពើលោក ។" គាត់បានងើបឈរហើយ ថា: "សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រែដ បើអស់លោកមិននៅក្នុងផ្ទះខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងសម្លាប់អស់លោកយ៉ាង សាហាវបំផុត ។ អបមង្គលលើអស់លោក អស់លោកបានថាមូហ្វាម៉ាដូ ជាគ្រូជួប ជាគ្រូទាយ ជាករី ។ យើងបានទៅជួបគេ បានឮសម្តីគេ ដែលជាសម្តីដែលមកពីព្រះម្ចាស់មេឃ ។ ដូច្នេះខ្ញុំ បានអង្វរនិងបានគោរពអស់លោក ខ្ញុំបានឮការពិត អ្វីដែលជាទីទុកចិត្ត ។ អស់លោកបានឃើញមាន ការកុហកភូតភក្តក្នុងនោះទេ? តែបើអស់លោកបានបណ្តោយឲ្យគេ សូត្របង្កប់អ្វីដែលគេ បាន សូត្រនោះ ទណ្ឌកម្មនឹងធ្លាក់មកលើអស់លោក ។" (តាហ្វ្រែសៀរ អាល់-ហ្វូរហ្វាន ហ្វូស្ត្រូ ៩៤០១) 26:214

*3. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ قَالُوا « يَعْنِي هَؤُلَاءِ الْيَهُودَ الَّذِينَ أَرَاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الْمُعْجَزَاتِ الْمَذْكُورَاتِ عِنْدَ قَوْلِهِ: « فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ « الْآيَةَ « قُلُوبُنَا غُلْفٌ » أَوْعِيَةَ لِلْحَيْرِ، وَ الْعُلُومُ قَدْ أَحَاطَتْ بِهَا وَ إِشْتَمَلَتْ عَلَيْهَا، ثُمَّ هِيَ مَعَ ذَلِكَ لَا تَعْرِفُ لَكَ يَا مُحَمَّدٌ فَضْلًا مَذْكُورًا فِي شَيْءٍ مِنْ كُتُبِ اللَّهِ، وَ لَا عَلَى لِسَانِ أَحَدٍ مِنْ أَنْبِيََاءِ اللَّهِ.

៣*. ព្រះបរមអ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ្វាស់ការី) មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វ្រែដ មានព្រះបន្ទូលថា: [២:៨៨] ពួកគេបានថា គឺពួកយ៉ាហ្វ្រែដទាំងនោះដែលរស្មីលុលឡោះហ្វ្រែដ បាន បង្ហាញអព្វតហោត្រួចមកហើយនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រែដ អាយ៉ាស៊ុ [២:៧៤] ដូចថ្ម ។ បេះដូង យើងត្រូវបិទជិត ប្រអប់នៃសេចក្តីល្អ ការចេះដឹងដែលបង្ហាងទុកនៅក្នុងប្រអប់ទាំងនេះ រួមគ្នានៅក្នុង នោះ ។ មូហ្វាម៉ាដូ ទោះជាពួកគេថាដូច្នេះក៏ដោយ ក៏ពួកគេមិនទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិអ្នក ទេដែលមានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វ្រែដ ឬមកពីអណ្តាតរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ របស់អល់ឡោះហ្វ្រែដ ។

فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى رَدًّا عَلَيْهِمْ: « بَلْ » لَيْسَ كَمَا يَقُولُونَ أَوْعِيَةُ الْعُلُومِ وَ لَكِنْ قَدْ « لَعَنَهُمُ اللَّهُ » أْبَعَدَهُمْ مِنَ الْخَيْرِ « فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ » قَلِيلٌ إِيْمَانُهُمْ، يُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى وَ يَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ، فَإِذَا كَذَّبُوا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي سَائِرِ مَا يَقُولُ، فَقَدْ صَارَ مَا كَذَّبُوا بِهِ أَكْثَرَ، وَ مَا صَدَّقُوا بِهِ أَقَلَّ. وَ إِذَا قُرِئَ "عُلْفٌ" فَإِنَّهُمْ قَالُوا: قُلُوبُنَا [عُلْفٌ] فِي غِطَاءٍ، فَلَا نَفْهَمُ كَلَامَكَ وَ حَدِيثَكَ. نَحْوُ مَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « وَ قَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَ فِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَ مِنْ بَيْنِنَا وَ بَيْنَكَ حِجَابٌ » وَ كِلَا الْقِرَاءَتَيْنِ حَقٌّ، وَ قَدْ قَالُوا بِهَذَا وَ بِهَذَا جَمِيعًا. (التفسير العسكري عليه السلام الجزء ١ صفحة ٣٩٠)

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្រែដមានព្រះបន្ទូលតបពួកគេថា: តែ មិនដូចពួកគេថាទេ គឺថាវាជា "ប្រអប់នៃការចេះ ដឹង" នោះ តែអល់ឡោះហ្វ្រែដបានដាក់បណ្តាសាពួកគេ ដោយឲ្យពួកគេដាច់ឆ្ងាយពីសេចក្តីល្អ ។ ពួកគេ ជឿតិចណាស់ ជំនឿពួកគេស្តួចស្តើង ។ ពួកគេជឿមួយប៉ែកនៃអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រែដបានដាក់ចុះមក មិនជឿមួយប៉ែកទៀត ។ ដូច្នេះពេលពួកគេជំទាស់សម្តីដទៃតរបស់មូហ្វាម៉ាដូ អ្វីដែលពួកគេជំទាស់

នោះទៅជាច្រើនឡើង ពួកគេព្រមតាមតែបន្តិចបន្តួចទេ ។ ពេលអស់លោកសូត្រថា[បេះដូងយើង] ត្រូវ
 បិទជិត ពួកគេថាស្រទាប់ គឺនៅក្នុងគម្រប ។ ដូច្នោះហើយបានជា សម្តីរបស់អ្នក صلوات الله عليه وآله និងហ្វូស្ត្រីរបស់អ្នក
عليه السلام មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ ស្រដៀងអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤១:៥] ពួកគេ
 ថា៖ "បេះដូងយើងនៅក្នុងស្រទាប់ផ្គត់ (គឺបិទជិត) មិនឮអ្វីដែលលោកហៅឲ្យយើងទៅរកនោះទេ ។
 ត្រចៀកយើងឆ្ងន់ ។ មានរនាំងបាំងរាំងយើងនិងលោក ។" ការសូត្រពីរបែបនេះត្រឹមត្រូវដូចគ្នា ។ ពួក
 គេសូត្រដូចនេះឬសូត្រដូចនោះ ។" (عليه السلام) 2:88

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾

៧. បណ្តាអ្នកដែលមិនបរិច្ចាគទាន ពួកគេមិនមែនអ្នកជឿលោកមុខទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧

1. قَالَ: وَ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَيَّارٍ، بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي بَانَ بْنِ تَعْلَبٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ الَّذِينَ
 أَشْرَكُوا مَعَ الْإِمَامِ الْأَوَّلِ غَيْرُهُ، وَ لَمْ يَزِدُوا إِلَى الْآخِرِ مَا قَالَ فِيهِ الْأَوَّلُ، وَ هُمْ بِهِ كَافِرُونَ».

១. អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន សៃយ៉ារបានតំណាលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកដែលឡើងទៅដល់
 អាបាន ប៊ិន តាកុលុបដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖
 "[៤១:៦] អបមង្គលលើពួកពហុទេពនិយម គឺពួកដែលយកអ្នកផ្សេងមកចូលរួមជាមួយអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ទីមួយ
 ដែលមិនយកតាមបុគ្គល عليه السلام ក្រោយៗពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីៗដែលបុគ្គលទីមួយបានថានោះទេ ហើយពួកគេ
 បដិសេធអ្វីៗទាំងនេះ ។"

قال شرف الدين النجفي عقيب هذا الحديث: فمعنى الزكاة هاهنا: زكاة الأنفس، و هي طهارتها من الشرك المشار إليه، و قد
 وصف الله سبحانه المشركين بالنجاسة، يقول: إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ، و من أشرك بالإمام فقد أشرك بالنبي (صلى الله عليه و آله) و
 من أشرك بالنبي (صلى الله عليه و آله) فقد أشرك بالله.

សូរ្យវង្ស អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វីបានឲ្យដឹងបន្ទាប់ពីហ្វូស្ត្រីនេះថា៖ "ត្រង់នេះ ស្វាកាតុំមានន័យថា
 ស្វាកាតុំលើខ្លួន ដែលជាការជម្រះបន្ទុកពីការប្រឡូកប្រឡាក់លាយឡំ (الشرك) ហើយនេះគឺអ្វីដែលគេ
 បានចង្អុលបង្ហាញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានចែងអំពីពួកពហុទេពនិយមថាជាជនកខ្វក់ ថា៖ [៥:២៨] ពួក
 ពហុទេពនិយមជាជនស្មោកគ្រោក ។ អ្នកណាលាយឡំ(បុគ្គលដែលខ្លួនជ្រើសរើស)ជាមួយអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام
 អ្នកនោះលាយឡំជាមួយព្រះសស្តា صلوات الله عليه وآله ។ អ្នកណាលាយឡំជាមួយព្រះសស្តា صلوات الله عليه وآله អ្នកនោះលាយឡំ
 ជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ។"

و قوله تعالى: الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ أَي أعمال الزكاة و هي ولاية أهل البيت (عليهم السلام)، لأن بها تزكى الأعمال يوم
 القيامة.** (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٧٩)

រីឯព្រះនូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:៧] បណ្តាអ្នកដែលមិនបរិច្ចាគទាន នេះគឺស្លាកាត់ទង្វើ គឺជា វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام ពីព្រោះទង្វើទាំងឡាយព្រះស្អាតបរិសុទ្ធបានដោយសារស្លាកាត់ នេះនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (3 / 534 : 2 : 2) (تأويل الآيات)

2.* ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَجْلِبٍ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ أَبِي أَنَانَ بْنِ تَعْلَبٍ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا أَبَانُ أ تَرَى أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ طَلَبَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ زَكَاةَ أَمْوَالِهِمْ وَ هُمْ يُشْرِكُونَ بِهِ حَيْثُ يَقُولُ: « وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ * الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ»».

២*. បន្ទាប់មក អាណី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីសបាននិយាយប្រាប់យើង តមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្ថាប៊ុប តមកពី អាច្វិ យ៉ាមីឡាស្ត តមកពី អាបាន ប៊ិន តាក្កុលីបដែលមានប្រសាសន៍ថា អាច្វិ អ្នកប្រឡោះប្រាយ្នា صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាបានអើយ លោក គិតថាអស់ឡោះហ្ន៎ عجل យកស្លាកាត់ពីពួកពហុទេពនិយម (មុស្លិម) មែនទេ ពីទ្រព្យពួកគេ ខណៈដែលពួក គេយកអ្នកផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ عجل ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤១:៦] អបមង្គលលើពួកពហុទេពនិយម [៤១:៧] បណ្តាអ្នកដែលមិនបរិច្ចាគទាន ពួកគេមិនមែនអ្នក ជឿលោកមុខទេ ?

فُلْتُ لَهُ: كَيْفَ ذَلِكَ جُعِلْتُ فِدَاكَ، فَسَرَّهُ لِي؟

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ម្តេចបានជាដូច្នោះ ? សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំផង ។"

فَقَالَ: « وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا بِالْأَوَّلِ، وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ، يَا أَبَانُ، إِذَا دَعَا اللَّهُ الْعِبَادَ إِلَى الْإِيمَانِ بِهِ، فَإِذَا آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ افْتَرَضَ عَلَيْهِمُ الْقَرَأَتُ». ** (تفسير القمّي الجزء ٢ صفحة ٢٦٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٧٩)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៤១:៦] អបមង្គលលើពួកពហុទេពនិយម - ពួកដែលយកអ្នកផ្សេងមក ចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះសន្តអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ទីមួយ ពួកគេមិនទទួលស្គាល់ព្រះសន្តអ៊ីម៉ា عليه السلام ក្រោយទេ ។ អាបានអើយ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل ហៅបណ្តាបាវឲ្យមកជឿរឿងនេះ (អ៊ីម៉ាម៉ាស្ត) ។ ដូច្នោះពេលពួកគេជឿ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل ជឿព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عجل ហើយព្រះអង្គ عجل ដាក់កាតព្វកិច្ចមកលើពួកគេ ។" (تفسير القمّي)

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

៨. ជនណាដែលមានសទ្ធាធ្វើអំពើល្អជននោះនឹងបានទទួលរង្វាន់ឥតដាច់ ។

លោក ស្វាស្តវី បានថ្លែងពីអ៊ីម៉ា អាណី-ស្ត្រីខ្ចីកូ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្តនេះ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖

"អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបានដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើ សាល់ម៉ាន ﷺ, មីកូដ្យាដូ ﷺ, អុំម៉ារ ﷺ និង អាហ្វិ ស្វារ ﷺ ។ មានរង្វាន់ឥតអវសានសម្រាប់អស់វិរៈបុរសទាំងនោះ ។" (តាហ្វ្យសៀរ ហ្វីរីត ទំព័រ ២៧)

អ៊ីម៉ា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ស្វីឌីកូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី ﷺ ជនណាដែលមាន សទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ជននោះនឹងបានទទួលរង្វាន់ឥតដាច់ថា៖ "បណ្តាមុមិនីនគឺ សាល់ម៉ាន ហ្វារីស៊ី ﷺ, មីកូដ្យាដូ ﷺ, អុំម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីរ ﷺ និង អាហ្វិ ស្វារ ﷺ នោះឯង ។ ឯរង្វាន់ដែលឥតទីបញ្ចប់គឺអាមីរុល មុមិនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (តាហ្វ្យសៀរ ហ្វីរីត ទំព័រ ៥៧៧)

قُلْ أَيُّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

៩. ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកមិនព្រមជឿព្រះអ្នកបង្កើតផែនដីក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃទេ (គឺពីរដំណាក់កាល) អស់លោកយកសមជនមកចូលរួមគ្នាជាមួយព្រះអង្គឬ ? នោះគឺព្រះម្ចាស់របស់ពិភពទាំងពួង ។"

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّالِبِينَ ﴿٩١﴾

១០. ព្រះអង្គបានដាក់បណ្តាភ្នំផែនដីនោះពីលើ[ផ្ទៃ]វា ព្រះអង្គបានប្រសិទ្ធពរផែនដីនោះ ព្រះអង្គបានកំណត់ផែនដីនោះនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់វាក្នុងរយៈពេលបួនថ្ងៃ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្តាអ្នកស្វម (គឺអ្នកត្រូវការ) ។

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ اأُتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿٩٢﴾

១១. បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបែរទៅរកមេឃកាលវាជាផ្សែង ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលទៅវានិងទៅផែនដីថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរមក ដោយស្ម័គ្រក្តីមិនស្ម័គ្រក្តី ។" ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរមកហើយដោយស្ម័គ្រ ។"

فَقَضَيْنَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَرَبَّيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٣﴾

១២. ព្រះអង្គបានរៀបចំមេឃទាំងនោះជាប្រាំពីរមេឃក្នុងរយៈពេលពីរដំណាក់កាល ព្រះអង្គបានប្រាប់ឲ្យមេឃនីមួយៗដឹងនូវមុខនាទីរបស់វា ។ យើងបានតែងលំអមេឃនៃលោកដោយប្រទីប បានចាត់ឲ្យមានការយាមល្អាត ។ នេះគឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិព្រះទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ៨-១២

1. علي بن إبراهيم: ... و قوله: ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ أَي دبر و خلق و قد سئل أبو الحسن الرضا (عليه السلام) عن كلم الله لا من الجن و لا من الإنس، فقال: «السموات و الأرض، في قوله تعالى: ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ». ** (تفسير القمي الجزء ٢ صفحة ٢٦٢، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٠)

9/12 ហ្វីស្វ័រ ២៤ - ៤១ ផ្សេង

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ូប៊ីមបានថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៤១:១១] បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបែរទៅរកមេឃ ពោលគឺ ជាមេគំនិតនិងបានបង្កើត ។ គេបានសួរអាហ្វិ អាស់-ហ្វាសាន់ អាស់-វីឌី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុគ្គលដែល អស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននិយាយរកដែលមិនមែនយ៉ូននិងមិនមែនមនុស្ស ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបថា៖ "មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី នៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៤១:១១] "ចូរអ្នកទាំងពីរមក ដោយស្ម័គ្រគ្នា មិនស្ម័គ្រគ្នា ។" ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរមកហើយដោយស្ម័គ្រ ។"

(تفسير القمي 2: 262)

2. عَنْهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَيْرَ يَوْمَ الْأَحَدِ وَ مَا كَانَ لِيَخْلُقَ الشَّرَّ قَبْلَ الْخَيْرِ وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَ الْإِثْنَيْنِ خَلَقَ الْأَرْضَيْنِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلَاثَاءِ وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ " خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ " . (الكافي الجزء ٨ صفحة ١٤٥)

២. ទទួលបានពីលោកដែរ ដែលទទួលបានតមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ីន ស៊ីណាន ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតអ្វីដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានបង្កើតអ្វីដែលអាក្រក់មុនអ្វីដែលល្អទេ ។ ក្នុងអំឡុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតបណ្តាផែនដី ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតគ្រឿងទ្រទ្រង់ដីវិតពួកវាក្នុងអំឡុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតបណ្តាមេឃក្នុងអំឡុងថ្ងៃពុធ និងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតគ្រឿង ទ្រទ្រង់ដីវិតពួកវាក្នុងអំឡុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៣២:៤] អស់ឡោះហ្វីជាអ្នកបង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងរយៈ ពេល]ប្រាំមួយថ្ងៃ ។" (الكافي 8: 117/145 ឬ 14565 ឬ 117/145)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

១៣. តែបើពួកគេបែរក្រោយ ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំសូមដាស់តឿនអស់លោកឲ្យប្រយ័ត្នអំពីស្នូរន្ទះមួយដូច ស្នូរន្ទះ[ដែលបានកើតមានដល់]ពួកអាដូនិងពួកស្នាមូដូ ។"

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

១៤. ពេលបណ្តាព្រះសាសនៈទូតបានមកដរកពួកគេ ពីមុនពួកគេនិងក្រោយពួកគេ [ដោយថ្លែងថា៖] "ចូរអស់លោកកុំធ្វើសក្ការៈអ្វីរៀបរយលែងតែអស់ឡោះហ្វី ។" ពួកគេបានថា៖ "បើព្រះម្ចាស់យើង ប្រាថ្នា ព្រះអង្គប្រាកដនឹងចាត់បញ្ជូនពួកទេវតាចុះមក ។ ដូច្នេះយើងបដិសេធអ្វីដែលគេចាត់ បញ្ជូនអស់លោកមកជាមួយនោះ ។"

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَحْحَدُونَ ﴿١٥﴾

១៥. ចំណែកឯពួកអ្នកដូ ពួកគេក្រអឺតក្រអោងនៅលើផែនដីដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ ពួកគេបានថា៖ "អ្នកណាមានអំណាចឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងយើង?" ពួកគេមិនឃើញទេថាអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដែលបានបង្កើតពួកគេនោះ មានឥទ្ធិប្រឆាំងខ្លាំងពូកែជាងពួកគេ? ពួកគេបានប្រឆាំងបណ្តាព្រះឱង្ការរបស់យើង ។

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَدِفَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿٦٦﴾

១៦. ដូច្នោះយើងបានបញ្ជូនខ្យល់[ឈ្មោះ:]ស្វាស្វារ (វាតគុលដែលបំផ្លិចបំផ្លាញ គឺខ្យល់កំបុតត្បូង) ទៅលើពួកគេក្នុងថ្ងៃអកុសល ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់ទណ្ឌកម្មថោកទាបក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ការពិតទណ្ឌកម្មលោកមុខសែនថោកទាបលើសនេះពួកគេនឹងមិនត្រូវជួយសង្គ្រោះទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៣-១៦

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا" : «وَالصَّرْصَرُ: الرِّيحُ الْبَارِدَةُ فِي "أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ" أَيَّ أَيَّامٍ مَيَاشِيمٍ».* (تفسير القمي الجزء ٢ صفحة ٢٦٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨١)

១. បន្ទាប់មកអាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ្គីមមានប្រសាសន៍ថា អាធិ អាល់-យ៉ាវដូបានឲ្យដឹងថា អាធិ យ៉ាក្តូហ្វារ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:១៦] ដូច្នោះយើងបានបញ្ជូនខ្យល់ស្វាស្វារទៅលើពួកគេថា៖ "អាល់-ស្វាស្វារគឺខ្យល់ត្រជាក់ ក្នុងថ្ងៃអកុសលពោលគឺក្នុងអំឡុងច្រើនថ្ងៃអាត្រាក់ ។" (تفسير القمي 2: 263)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدَّنَيْلِمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ هُودًا، أَسْلَمَ لَهُ الْعَقَبُ مِنْ وُلْدِ سَامٍ، وَ أَمَّا الْآخَرُونَ فَقَالُوا: "مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً" فَأَهْلَكُوا بِالرِّيحِ الْعَقِيمِ، وَ أَوْصَاهُمْ هُودٌ وَ بَشَّرَهُمْ بِصَالِحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».* (كمال الدين و تمام النعمة الجزء ٥ صفحة ١٣٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩٧)

២.[...] អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ យ៉ាក្តូហ្វារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-ស្វ័ឌីកូ មានវចនៈ ថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនហ្វ្លូដូមក បណ្តាកូនចៅរបស់កូន របស់សាំបានតាមព្រះអង្គ ។ ចំណែកឯជនក្រោយៗវិញ ពួកគេបានថា៖ "[៤១:១៥] "អ្នកណាមានអំណាចឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងយើង?" ដូច្នោះហើយបានជាពួកគេត្រូវខ្យល់អាល់-អាគ្គីមកម្ទេចចោល ។ ហ្វ្លូដូបានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅពួកគេហើយបានប្រាប់ឲ្យពួកគេដឹងដំណឹងស្តីលិះហ្ន៎ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 5 /136)

3.* مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ التَّمِيمِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبَانَ، عَنْ

حَمَادُ بْنُ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "عَذَابُ الْحِزْيِ فِي الْحَيَاةِ" الدُّنْيَا مَا هُوَ؟

៣*. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម អាល់-នុម៉ែនី មានប្រសាសន៍ថា អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន សាអ៊ីដូ បានប្រាប់យើងរឿងនេះតមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-តៃមូលី តមកពី អុលី ប៊ិន ម៉ាស៊ុនីយ៉ាវ តមកពី ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្វាសែនី ប៊ិន មុខតារី តមកពី អាហ្វិ បាស្លៀវ ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី [៤១:១៦] ទណ្ឌកម្មថោកទាបក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ទណ្ឌកម្មនេះគឺអ្វី?"

فَقَالَ: «وَأَيُّ حِزْيٍ أَحْزَى - يَا أَبَا بصيرٍ - مِنْ أَنْ يَكُونَ الرَّجُلُ فِي بَيْتِهِ، وَحَجَلْتُهُ عَلَى خِوَانِهِ وَسَطَ عِيَالِهِ، إِذْ شَقَّ أَهْلُهُ الْجُيُوبَ عَلَيْهِ وَصَرَخُوا، فَيَقُولُ النَّاسُ: مَا هَذَا؟ فَيَقُولُ: مُسَخَّ فُلَانٌ السَّاعَةَ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើមានអ្វីថោកទាបលើសបុរសដែលកំពុងតែអង្គុយនៅជាមួយក្រុម គ្រួសារខ្លួន បងប្អូនខ្លួន និងកូនៗខ្លួន ហើយក៏បានរលំខ្លួនទៅលើតុនៅពីមុខអស់បុគ្គលក្នុងបន្ទប់ខ្លួន ។ ក្រុមគ្រួសារអ្នកនោះទាញសំលៀកបំពាក់ ស្រែកឡើង ។ ពេលគេសួរថា៖ "កើតអ្វី?" គេបានតបថា៖ "អ្នកនេះមួយខ្លួនរូបរាងយ៉ាងទាន់ហាន់ ។"

فَقُلْتُ: قَبْلَ [قِيَامِ] الْقَائِمِ أَوْ بَعْدَهُ؟ قَالَ: «لَا، بَلْ قَبْلَهُ».** (غيبة النعماني الجزء ١ صفحة ٢٦٩، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٢)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើព្រឹត្តិការណ៍នេះកើតឡើងមុនឬក្រោយអាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើងវិញ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ព្រឹត្តិការណ៍នេះនឹងកើតឡើងមុនអាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើងវិញ ។" (អាល់-កុយ័បាស្ត្រូរបស់លោក នុម៉ែនី ទំព័រ ១៤៣)

*4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ: إِنَّ عَادًا كَانَتْ بِلَادَهُمْ فِي الْبَادِيَةِ، مِنَ الْمَشْرِقِ إِلَى الْأَجْفَرِ، أَرْبَعَةَ مَنَازِلَ، وَكَانَ لَهُمْ زَرْعٌ وَنَحِيلٌ كَثِيرٌ، وَهُمْ أَعْمَارٌ طَوِيلَةٌ وَأَجْسَامٌ طَوِيلَةٌ، فَعَبَدُوا الْأَصْنَامَ فَبَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِمْ هُودًا يَدْعُوهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ وَحَلَعَ الْأَنْدَادِ، فَأَبَوْا وَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهُودٍ وَ آذَوْهُ،

៤*. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីម មានប្រសាសន៍ថាប្រជាជាតិអាដូ ស្រុកពួកគេនៅក្នុងដែនដីវាលពី អាល់-ម៉ាស៊ុនីវីតូ ដល់ អាល់-អាដូហ្វារ បួនដំណាក់ ។ ពួកគេមានចម្ការដំណាំនិងដើមលម្អើច្រើន ។ ពួកគេមាន អាយុវែង មានមាឌខ្ពស់ តែពួកគេធ្វើសក្តាររូបបដិមា ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាត់បញ្ជូនហ្វីដូ ^{عليه السلام} ទៅអំពាវនាវហៅពួកគេមករកអ៊ីស្លាម ឲ្យចោលរូបបដិមា ។ តែពួកគេមិនព្រមទេ មិនជឿហ្វីដូ ^{عليه السلام} ទេ ពួកគេបៀតបៀនព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។

فَكَفَّتْ عَنْهُمْ السَّمَاءُ سَبْعَ سِنِينَ حَتَّى فُحِطُوا، وَكَانَ هُودٌ زَرَّاعًا، وَكَانَ يَسْقِي الزَّرْعَ، فَجَاءَ قَوْمٌ إِلَى بَابِهِ يُرِيدُونَهُ فَحَرَجَتْ عَلَيْهِمْ امْرَأَةٌ سَمَّاءُ عَوْرَاءٌ، فَقَالَتْ لَهُمْ: مَنْ أَنْتُمْ؟ فَقَالُوا: نَحْنُ مِنْ بِلَادِ كَذَا وَكَذَا، أَجَدَبْتَ بِلَادَنَا فَجِئْنَا إِلَى هُودٍ نَسْأَلُهُ أَنْ يَدْعُوَ اللَّهُ لَنَا حَتَّى نُمْطَرَ

وَ تَحْصِبِ بِلَادُنَا

ដូច្នោះមេឃត្រូវរារាំង (គឺទប់ទឹកភ្លៀង) អស់ប្រាំពីរឆ្នាំលុះពួកគេជួបប្រទះការអត់ឃ្លាន ។ ហ្វីដូ ជា កសិករ ព្រះអង្គ តែងតែត្រូវការទឹកស្រោចចម្ការ ។ មនុស្សមួយក្រុមបានមករកព្រះអង្គ ។ ស្រ្តីសក់ប្រផេះភ្នែកមួយបានចេញមកជួបពួកគេ សួរពួកគេថា៖ "អស់លោកអ្នកណា ?" ។ ពួកគេតប ថា៖ "យើងមកពីស្រុកនេះមួយ ។ ស្រុកយើងខ្វះទឹក ដូច្នោះយើងមករកហ្វីដូ ដើម្បីសូមឲ្យលោក ជួយបូងស្ទង់អស់ឡោះហ្វីដូ សូមភ្លៀងឲ្យយើងផងស្រុកយើងនឹងមានពណ៌បៃតង ។"

فَقَالَتْ: لَوْ اسْتَجِيبَ هُوْدٌ لِدَعَا لِنَفْسِهِ، فَقَدْ اخْتَرَقَ زَرْعُهُ لِقَلَّةِ الْمَاءِ. فَقَالُوا: وَ اَيْنَ هُو؟ قَالَتْ: هُو فِي مَوْضِعٍ كَذَا وَ كَذَا.

ស្រ្តីនោះថា៖ "បើគេឆ្លើយតបហ្វីដូ មែន ហ្វីដូ ប្រាកដជានឹងបូងស្ទង់សូមឲ្យខ្លួនឯង ជាមិន ខានព្រោះចម្ការរបស់ហ្វីដូ ត្រូវភ្លៀងឆេះ[ដោយភ្លៀងព្រៃ]ព្រោះតែខ្វះខាតទឹកនោះឯង ។" ពួកគេថា៖ "លោកនៅឯណា ?" ស្រ្តីនោះថា៖ "គេកន្លែងនេះ ។"

فَجَاءُوا إِلَيْهِ، فَقَالُوا يَا نَبِيَّ اللَّهِ، قَدْ أَجَدَبَتْ بِلَادُنَا وَ لَمْ نَمُطَرْ، فَاسْأَلِ اللَّهَ أَنْ تَحْصِبَ بِلَادُنَا وَ نَمُطَرْ. فَتَهَيَّأَ لِلصَّلَاةِ وَ صَلَّى وَ دَعَا لَهُمْ، فَقَالَ لَهُمْ: «ارْجِعُوا فَقَدْ أَمْطَرْتُمْ وَ أَحْصَبْتُ بِلَادَكُمْ».

ពួកគេក៏បានទៅរកព្រះអង្គ ទូលព្រះអង្គ ថា៖ "ព្រះសាស្តា អស់ឡោះហ្វីដូ អើយ ! ស្រុកយើង ស្ងួតទឹក ពុំមានភ្លៀងធ្លាក់ទេ ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ ជួយសូមព្រះម្ចាស់ របស់ព្រះអង្គ ឲ្យស្រុក យើងមានពណ៌បៃតងនិងមានភ្លៀងវិញផង ។" ព្រះអង្គ រៀបចំខ្លួនស្ទីឡាត់ ព្រះអង្គ បានធ្វើ សក្ការៈនិងបានបូងស្ទង់ឲ្យពួកគេ ហើយបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកទៅវិញចុះ ព្រោះមានភ្លៀង ធ្លាក់ហើយស្រុកអស់លោកនឹងទៅជាមានពណ៌បៃតង ។"

فَقَالُوا: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، إِنَّا رَأَيْنَا عَجَبًا. قَالَ: «وَ مَا رَأَيْتُمْ؟» قَالُوا: رَأَيْنَا فِي مَنْزِلِكَ امْرَأَةً شَمْطَاءَ عَوْرَاءَ، قَالَتْ لَنَا: مَنْ أَنْتُمْ، وَ مَا تُرِيدُونَ؟ قُلْنَا: جِئْنَا إِلَى نَبِيِّ اللَّهِ هُوْدٍ لِيَدْعُوَ اللَّهَ لَنَا فَنَمُطَرْ. فَقَالَتْ: لَوْ كَانَ هُوْدٌ دَاعِيًا لِدَعَا لِنَفْسِهِ، فَإِنَّ زَرْعَهُ قَدْ اخْتَرَقَ.

ពួកគេទូលថា៖ "ព្រះសាស្តា អស់ឡោះហ្វីដូ យើងបានឃើញហេតុការណ៍ចម្លែក ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អស់លោកបានឃើញអ្វី ?" ពួកគេទូលថា៖ "យើងបានឃើញនៅក្នុងលំនៅព្រះអង្គ ស្រ្តីសក់ប្រផេះភ្នែកមួយ ។ គាត់បានសួរយើងថា "អស់លោកអ្នកណា ? មានការអ្វី ?" យើងបាន ថា "យើងចង់ជួបហ្វីដូ ព្រះសាស្តា អស់ឡោះហ្វីដូ ដើម្បីសូមឲ្យព្រះអង្គ ជួយសូមឲ្យមាន ភ្លៀងឲ្យយើង ។" តែគាត់បានថា "បើគេឆ្លើយតបហ្វីដូ មែននោះ គេច្បាស់ជាសូមឲ្យខ្លួនឯង ជាមិនខាន ព្រោះចម្ការហ្វីដូត្រូវភ្លៀងឆេះ ។"

فَقَالَ هُوْدٌ: «تِلْكَ أَهْلِي، وَ أَنَا أَدْعُو اللَّهَ هَا بِطُولِ الْعُمُرِ وَ الْبِقَاءِ» قَالُوا: وَ كَيْفَ ذَلِكَ! قَالَ: «لَإِنَّهُ مَا خَلَقَ اللَّهُ مُؤْمِنًا إِلَّا وَ لَهُ عَدُوٌّ يُؤْذِيهِ، وَ هِيَ عَدُوِّي، فَلَإِنْ يَكُونُ عَدُوِّي مِمَّنْ أَمْلَكُهُ حَيَّرَ مِنْ أَنْ يَكُونَ عَدُوِّي مِمَّنْ يَمْلِكُنِي».

ហ្វីដ្រា មានវចនៈថា៖ "នោះគឺភរិយាខ្ញុំ ។ ខ្ញុំបានប្តឹងសូមឲ្យគាត់អាយុវែងនិងគង់នៅ ។" ពួកគេទូលថា៖ "ម្តេចដូច្នោះ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះអស់ឡោះហ្នឹងបង្កើតមុមីនមក ដោយឲ្យមុមីននោះមានសត្រូវមួយដែលធ្វើមុមីននោះឈឺចាប់ ។ គាត់ជាសត្រូវរបស់ខ្ញុំ ។ ក៏ប៉ុន្តែ សត្រូវរបស់ខ្ញុំដែលនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលខ្ញុំអាចគ្រប់គ្រងបាន ប្រសើរជាងសត្រូវខ្ញុំ ដែលនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអាចគ្រប់គ្រងខ្ញុំបាន ។"

فَبَقِيَ هُوْدٌ فِي قَوْمِهِ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ، وَ يَنْهَاهُمْ عَنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ حَتَّى حَصَبَتْ بِلَادَهُمْ، وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْمَطَرَ،

ហ្វីដ្រាបានរស់នៅជាមួយបងប្អូនរួមជាតិរបស់ព្រះអង្គ ហៅពួកគេមករកអស់ឡោះហ្នឹង ហាម ពួកគេធ្វើសក្ការៈរូបចម្លាក់ទាល់តែស្រុកពួកគេទៅជាមានពណ៌បៃតងវិញ ។ អស់ឡោះហ្នឹងបានធ្វើឲ្យ មានភ្លៀងមកលើពួកគេ ។

وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ يَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَ يَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَ لَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ"

នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង [១១:៥២] ប្រជារាស្ត្រអើយ ចូរអស់លោកសូមខមាទោសចំពោះព្រះ ម្ចាស់អស់លោក ចូរអស់លោកប្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញដោយស្មារលាក់ហុស ព្រះអង្គនឹងប្រទានពីលើ មេឃមកឲ្យអស់លោកនូវពពកនាំភ្លៀងយ៉ាងច្រើន ហើយព្រះអង្គនឹងបន្ថែមកម្លាំងឲ្យអស់លោក ។ ចូរ អស់លោកកុំបែរចេញ[ពីការប្រតិបត្តិតាមអស់ឡោះហ្នឹង]ដោយក្លាយខ្លួនទៅជាជនឧក្រិដ្ឋ ។"

قَالُوا، كَمَا حَكَى اللَّهُ: "يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَ مَا نَحْنُ بِنَارِكِي آهِنَتْنَا عَنْ قَوْلِكَ وَ مَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ" الْآيَةَ، فَلَمَّا لَمْ يُؤْمِنُوا أَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الصَّرَّصَرَ، يَعْنِي الْبَارِدَةَ، وَ هُوَ قَوْلُهُ فِي سُورَةِ الْقَمَرِ: "كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَدَابِي وَ نَذْرِي * إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ"

ពួកគេបានថា ដូចអស់ឡោះហ្នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១១:៥៣] "ហ្វីដ្រាអើយ លោកមករកយើងដោយពុំ មានភ័ស្តុតាងច្បាស់ឡើយ ។ យើងមិនសុខចិត្តបោះបង់ចោលព្រះទាំងឡាយ (រូបបដិមា) របស់យើង ដោយសារសម្តីលោកទេ ។ យើងមិនជឿលោកទេ ។" ពេលពួកគេមិនជឿ អស់ឡោះហ្នឹងបានបញ្ជូន ខ្យល់ស្ងួរ-ស្ងួរមកលើពួកគេ បានសេចក្តីអាការត្រជាក់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គនៅក្នុងសូរ៉េ: តួ អាណ-ក្លីម៉ា [៥៥:១៨] ពួកអុដ្ឋបានបដិសេធ[សាស្ត្រាពួកគេ និងការអប់រំរបស់អស់ឡោះហ្នឹង] ។ តើការ ផ្ដន្ទាទោសរបស់អញនិងការដាស់តឿនរបស់អញនោះដូចម្តេចខ្លះ? [៥៥:១៩] យើងបានចាត់បញ្ជូន ខ្យល់ឃោរឃៅទៅលើពួកគេក្នុងថ្ងៃអកុសលឥតឈប់ឈរ ។

وَ حَكَى فِي سُورَةِ الْحَاقَّةِ، فَقَالَ: "وَ أَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ * سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سِنْعَ لَيَالٍ وَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا". (تفسير القمِّي الجزء ١ صفحة ٣٢٩، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ صفحة ١١٤)

ព្រះអង្គ^៥ ចែងនៅក្នុងសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាស់-ហ្វុស្ត្រូ ក្លាយៈ [៦៩:៦] រីឯពួកអ្នកដូរគ្រូប្រល័យដោយភាគគុណ ស្មារស្មារកំណាច ។ [៦៩:៧] ព្រះអង្គបានបញ្ជូនវាទៅបង្ក្រាបពួកគេអស់រយៈពេលប្រាំពីររយបំនិចប្រាំបី ថ្ងៃឥតឈប់ ។ (تفسير القمي)

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ الْعَذَابُ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٧٧﴾
១៧. រីឯពួកស្វាម្មដូ យើងបានដឹកនាំពួកគេ តែពួកគេស្រឡាញ់សេចក្តីខ្ជាក់ងងឹតងងល់ជាងមគ្គុទេសក៍ ទៅកាន់ព្រះធម៌ ។ ដូច្នោះរន្ធដូកម្មដ៏អាម៉ាស់បានប្រហារពួកគេ ដោយសារតែអំពើដែលពួកគេ បានសាង ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកថា ៤១ អាម៉ាសូ ១១, ១៥ ។

وَتَجَنَّبْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٧٨﴾

១៨. យើងបានស្រោចស្រង់ជនដែលមានសទ្ធានិងខ្លាចអស់ឡោះហ្វុ ។

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٧٩﴾

១៩. ថ្ងៃដែលសត្រូវរបស់អស់ឡោះហ្វុត្រូវរៀងទៅឯភ្លើងនរកពួកគេនឹងត្រូវផ្គុំគ្នា ។

អធិប្បាយអាម៉ាសូ ១៧-១៩

*1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ ابْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ حَمْرَةَ بِنْتِ مُحَمَّدِ الطَّيَّارِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ“، قَالَ: ... ” وَ أَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ“، قَالَ: عَرَفْنَاهُمْ، فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ، وَ هُمْ يَعْرِفُونَ. ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٢٤ حديث ٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٢)

១*. មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុតូបបានរាយការណ៍តមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី អាស្មាម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លឹលីដូ តមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាដូល តមកពី ស្វាត្រូឡាបាសូ អ៊ីបនូ ម៉ែមួន តមកពី ហ្វាស្មាសូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ អាស់-តូយ៉ាវ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វុ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វុ [៤១:១៧] រីឯពួកស្វាម្មដូ យើងបានដឹកនាំពួកគេ តែពួកគេស្រឡាញ់សេចក្តីខ្ជាក់ងងឹតងងល់ជាង មគ្គុទេសក៍ទៅកាន់ព្រះធម៌ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ធ្វើឲ្យពួកគេទទួលស្គាល់ថាពួកគេពេញចិត្ត នឹងសេចក្តីខ្ជាក់ជាងស្រឡាញ់ការដឹកនាំទៅរកផ្លូវព្រះធម៌ ទោះបីពួកគេស្គាល់ផ្លូវព្រះធម៌នោះហើយក៏ ដោយ ។" (الكافي ١)

*2. فِي إِعْتِقَادَاتِ الْإِمَامِيَّةِ لِلصَّدُوقِ رَحِمَهُ اللَّهُ وَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ أَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ» قَالَ: وَجُوبُ الطَّاعَاتِ وَ تَحْرِيمُ الْمَعَاصِي وَ هُمْ يَعْرِفُونَ. (تفسير نور الثقلين الجزء ٤ صفحة ٥٤٣)

២*. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីម្ម័ទីក្វីដាត់ អាល់-អ៊ីម៉ាមីយ៉ាស៊ុ របស់ អាល់-ស្ត្រីខ្ពុក (رحمة الله) អាល់-ស្ត្រីខ្ពុក صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៤១:១៧] រីឯពួកស្វាម្មដូ យើងបានដឹកនាំពួកគេ តែពួកគេ ស្រឡាញ់សេចក្តីខ្ជាក់ឯងដឹកឯងលំដាប់មគ្គុទេសក៍ទៅកាន់ព្រះធម្ម ថា៖ "ការស្តាប់បង្គាប់[ព្រះសាស្តា عليه السلام] ជាចាំបាច់និងការហាមល្មើសបង្គាប់[ព្រះសាស្តា عليه السلام] ។ ពួកគេដឹងរឿងនេះច្បាស់ ។"

(تفسير نور الثقلين)

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

២០. លុះពួកគេបានទៅដល់ទីនោះ (នរក) ត្រចៀកពួកគេ ភ្នែកពួកគេ និងស្បែកពួកគេនឹងធ្វើសាក្សី ជំទាស់ពួកគេអំពីអំពើដែលពួកគេបានសាង ។

وَقَالُوا لَوْلَا جُلُودُهُمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

២១. ពួកគេនឹងនិយាយរកស្បែកពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីពួកអ្នកធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកយើង ?" ស្បែកនឹង ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រធ្វើឲ្យយើងចេះនិយាយ ព្រះដែលធ្វើឲ្យសព្វសារពើចេះនិយាយ ព្រះដែលបាន បង្កើតពួកលោកគ្រាដំបូង ហើយពួកលោកនឹងត្រូវត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។"

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

២២. ពួកអ្នកមិនអាចបិទបាំងខ្លួនឯងបានទេ ក្រែងលោក[ថ្ងៃមួយ]ត្រចៀក ភ្នែក ស្បែករបស់ពួកអ្នកនឹង ធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកអ្នក ។ តែពួកអ្នកគិតថាអល់ឡោះហ្គ័រមិនដឹងអ្វីៗមួយចំនួនធំដែលពួកអ្នកធ្វើ នោះទេ ។

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

២៣. ការស្មាននោះដែលពួកអ្នកបានប៉ាន់ស្មានអំពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក វា នាំមកឲ្យពួកអ្នកនូវសេចក្តី វិនាស ។ ដូច្នេះពួកអ្នកទៅជាជនវិនាសខាតបង់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២០-២៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرِو الرُّبَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ، قَالَ فِيهِ -: «تَمَّ نَظْمُ مَا فُرِضَ عَلَى الْقَلْبِ وَ اللَّسَانِ وَ السَّمْعِ وَ الْبَصَرِ فِي آيَةٍ، فَقَالَ: ” وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَ لَا أَبْصَارُكُمْ وَ لَا جُلُودُكُمْ“ يَعْنِي [بِالْجُلُودِ]: الْفُرُوجُ وَ الْأَفْحَادُ».** (الكافي الجزء ٢ صفحة ٣٠ حديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٣)

១.[...] អាប៊ូ អ៊ីម្ម័ អាល់-ស្ត្រីប៊ែរីបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈនៅក្នុង

ហ្វីលីពីន យូស្វី ២៤ ថា៖ "បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានចងក្រងអ្វីដែលព្រះអង្គបានដាក់មកលើបេះដូង អណ្តាត ត្រចៀក ភ្នែក នៅក្នុងអាយុស្តុយ ថា៖ [៤១:២២] ពួកអ្នកមិនអាចបិទបាំងខ្លួនឯងបានទេ ក្រែងលោ [ថ្ងៃមួយ]ត្រចៀក ភ្នែក ស្បែករបស់ពួកអ្នកនឹងធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកអ្នក ។ ស្បែកមានន័យខ្មាសនិង ភ្លើ ។" (الكافي 2: 1/30)

2. علي بن إبراهيم: إنها نزلت في قوم تعرض عليهم أعمالهم فينكرونها، فيقولون: ما عملنا منها شيئاً، فتشهد عليهم الملائكة الذين كتبوا عليهم أعمالهم.

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីម បានថា៖ "គេបើកឲ្យដឹងអំពីបុគ្គលដែលនឹងត្រូវបង្ហាញឲ្យឃើញទង្វើដែលខ្លួន បានសាង ។ បុគ្គលទាំងនេះនឹងបដិសេធទង្វើទាំងនេះថា៖ "យើងមិនដឹងមិនស្គាល់អ្វីទាំងនេះទេ ។" ដូច្នេះ ពួកទេវតាដែលបានកត់ទង្វើពួកគេទុកនោះនឹងធ្វើកសិណសាក្សីជំទាស់ពួកគេ ។

قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَيَقُولُونَ لِلَّهِ: يَا رَبِّ، هَؤُلَاءِ مَلَائِكَتُكَ يَشْهَدُونَ لَكَ، ثُمَّ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا فَعَلُوا مِنْ ذَلِكَ شَيْئاً، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: "يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً فَيُخَلِّفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ"، وَ هُمْ الَّذِينَ غَضَبُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَعِنْدَ ذَلِكَ يَخْتِمْ اللَّهُ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ،

អាល់-ស្តុខ្វិក្កូ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ អើយ ពួកទេវតារបស់ព្រះអង្គបានធ្វើ សាក្សីឲ្យព្រះអង្គ ។" ពួកគេនឹងស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វីលីពីន ថាពួកគេមិនបានធ្វើអំពើទាំងនេះទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វីលីពីន៖ [៥៨:១៨] ថ្ងៃដែលអល់ឡោះហ្វីលីពីននឹងឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នារស់ពីស្លាប់ វិញ ពួកគេនឹងស្បថជាមួយព្រះអង្គដូចពួកគេបានស្បថជាមួយពួកអ្នកដែរ ។ ពួកគេជាបុគ្គលដែលបាន ប្តូរយកសិទ្ធិរបស់អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلم} អល់ឡោះហ្វីលីពីននឹងចងអណ្តាតពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ អរិយវត្ថុនឹងនិយាយ ។

وَ يُنطقُ جَوَارِحَهُمْ، فَيَشْهَدُ السَّمْعُ بِمَا سَمِعَ بِمَا حَرَّمَ اللَّهُ، وَ يَشْهَدُ الْبَصَرُ بِمَا نَظَرَ إِلَى مَا حَرَّمَ اللَّهُ، وَ تَشْهَدُ الْيَدَانِ بِمَا أَخَذَتَا، وَ تَشْهَدُ الرِّجْلَانِ بِمَا سَعَتَا فِيمَا حَرَّمَ اللَّهُ، وَ يَشْهَدُ الْفَرْجُ بِمَا ارْتَكَبَ بِمَا حَرَّمَ اللَّهُ، ثُمَّ أَنْطَقَ اللَّهُ أَلْسِنَتَهُمْ فَيَقُولُونَ: "لَجُلُودِهِمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا فَأَلَا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَ هُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ * وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ" أَي مِنَ اللَّهِ "أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَ لَا أَبْصَارُكُمْ وَ لَا جُلُودُكُمْ" وَ الْجُلُودُ: الْفُرُوجُ "وَ لَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيراً بِمَا تَعْمَلُونَ"**. (تفسير القمّي الجزء ٢ صفحة ٢٦٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٤)

ត្រចៀកពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីថាពួកគេបានឮអ្វីខ្លះដែលអល់ឡោះហ្វីលីពីនបានហាម ។ ភ្នែកពួកគេនឹងធ្វើ សាក្សីថាពួកគេបានមើលឃើញអ្វីខ្លះដែលអល់ឡោះហ្វីលីពីនបានហាម ។ ដៃនឹងធ្វើសាក្សីថាពួកគេបានអ្វី ខ្លះ ។ ជើងទាំងពីរនឹងធ្វើសាក្សីថាបានស្វែងរកអ្វីខ្លះដែលអល់ឡោះហ្វីលីពីនហាម ។ ខ្មាសនឹងធ្វើសាក្សីថា ពួកគេបានប្រព្រឹត្តអ្វីខ្លះដែលអល់ឡោះហ្វីលីពីនហាមនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្វីលីពីននឹងឲ្យ អណ្តាតពួកគេនិយាយ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងថា៖ [៤១:២១] ពួកគេនឹងនិយាយរកស្បែកពួកគេថា៖ "ហេតុ អ្វីពួកអ្នកធ្វើសាក្សីជំទាស់ពួកយើង ?" ស្បែកនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្វីលីពីនធ្វើឲ្យយើងចេះនិយាយ ព្រះដែល ធ្វើឲ្យសព្វសារពើចេះនិយាយ ព្រះដែលបានបង្កើតពួកលោកគ្រាដំបូង ហើយពួកលោកនឹងត្រូវត្រឡប់

ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។" [៤១:២២] ពួកអ្នកមិនអាចបិទបាំងខ្លួនឯងបានទេ ក្រែងលោក[ថ្ងៃមួយ]ត្រចៀក ភ្នែក
ស្បែករបស់ពួកអ្នកនឹងធ្វើសាក្សីដ៏ទាស់ពួកអ្នក ។ តែពួកអ្នកគិតថាអស់ឡោះហ្ន៎មិនដឹងអ្វីៗ
មួយចំនួនធំដែលពួកអ្នកធ្វើនោះទេ ។ (تفسير القمي 2: 264)

3. الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَخَافَ اللَّهَ خَوْفًا كَأَنَّهُ يُشْرِفُ عَلَى النَّارِ، وَ يَرْجُوهُ رَجَاءً كَأَنَّهُ مِنْ أَهْلِ
الْحَنَّةِ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "ذَلِكُمْ ظَنُّكُمْ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ الْآيَةَ"». ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِهِ بِهِ، إِنَّ خَيْرًا فَخَيْرٌ، وَإِنْ شَرًّا
فَشَرٌّ». ** (مجمع البيان الجزء ٩ صفحة ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٤)

៣. អាល់-តួបរីស៊ីមានប្រាសសន្តិថា អាល់-ស្វ័ឌីក្នុង ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលប្រសើរសម្រាប់មុមិនគឺ
ត្រូវខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ ហាក់ដូចជាមុមិននោះមើលឃើញភ្លើងនរក ត្រូវសង្ឃឹមដោយសេចក្តីសង្ឃឹម
មួយហាក់ដូចជាខ្លួនជាអ្នកមានស្នាដៃ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤១:២៣] ការស្មាន
នោះដែលពួកអ្នកបានប៉ាន់ស្មានអំពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការពិត
គេធ្វើសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎ ដោយគំនិត (គឺក្នុងចិត្ត) ។ បើគំនិតនោះល្អ ការធ្វើសក្ការៈនឹងល្អ ។ បើគំនិត
នោះអាក្រក់ ការធ្វើសក្ការៈនឹងអាក្រក់ ។" (مجمع البيان 9: 14)

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوَىٰ لَهُمْ ۗ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٤١﴾

២៤. បើពួកគេអត់ធ្មត់ ភ្លើងនរក[ក៏នៅតែ]ជាជម្រករបស់ពួកគេ ។ បើពួកគេសូមសេចក្តីប្រោសប្រណី
ពួកគេនឹងមិនត្រូវប្រោសប្រណីទេ ។

وَفَيَضْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرِ قَدْ
خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٤٢﴾

២៥. យើងបានកំណត់ឲ្យពួកគេមានកន្លែង[បិសាច]ដែលធ្វើឲ្យពួកគេឃើញថាល្អ អ្វីដែលនៅពីមុខពួកគេ
និងអ្វីដែលនៅពីក្រោយពួកគេ ។ ព្រះរាជបន្ទូល[ដាក់ទណ្ឌកម្ម]ដែលត្រូវបានតម្រូវមកលើ
សហគមន៍ហ្ន៎និងសហគមន៍មនុស្ស[ឧក្រិដ្ឋ]កន្លងផុតទៅហើយមុនពួកគេនោះ ត្រូវបានតម្រូវ
មកលើពួកគេ[ដែរ] ។ ពួកគេជាជនខាតបង់ ។

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

២៦. ពួកដែលបដិសេធសទ្ធាបានថា៖ "ចូរអស់លោកកុំស្តាប់គូរអាននេះ ។ ចូរអស់លោកនិយាយឡូឡា
ដាក់គូរអាននេះ (ពេលគេសូត្រគូរអាន) ដើម្បីអស់លោកនឹងឈ្នះ ។"

فَلَنْذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنْجَزِيَنَّهُمْ سُوءَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾

២៧. ហេតុដូច្នោះយើងនឹងឲ្យពួកដែលបដិសេធសទ្ធាបានភ្ញាក់ភ្ញើទណ្ឌកម្មដ៏តឹងរ៉ឹង ។ យើងនឹងតបស្នង
ពួកគេដោយសារអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តជាមិនខាន ។

3/៤ ហ្វីស្ត្រី ៤៨-៤៩

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. នោះគឺរង្វាន់របស់សត្រូវអស់ឡោះហ្វា គឺភ្លើងនរក ។ ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចរៀងរហូត ជារង្វាន់តបស្នងពួកគេដែលប្រទូសប្រឆាំងបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២៤-២៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أُسْبَاطٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "فَلْيَذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا" بِتَرْكِهِمْ وَلَايَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "عَذَابًا شَدِيدًا" فِي الدُّنْيَا "وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ" فِي الْآخِرَةِ "ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ" وَ الْآيَاتُ: الْأَيَّمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».* (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٣٤ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٥)

១.[...] អាចិ បាស្រៀរបានតំណាលតមកពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាៈ "អស់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថាៈ [៤១:២៧] ហេតុដូច្នោះយើងនឹងឲ្យពួកដែលបដិសេធសទ្ធាបាន ភ្ញក្ស ព្រោះពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់អំពីវិទ្យាយ៉ាស៊ុំរបស់ អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បិទ អាចិ ត្ថុលិប^{صلوات الله عليه والسلام} ទណ្ឌកម្មដ៏ តឹងរឹង ក្នុងលោកនេះ ។ យើងនឹងតបស្នងពួកគេដោយសារអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តជាមិន ខាន ក្នុងលោកមុខ ។ [៤១:២៨] នោះគឺរង្វាន់របស់សត្រូវអស់ឡោះហ្វា គឺភ្លើងនរក ។ ពួកគេនឹងនៅក្នុង នោះជានិច្ចរៀងរហូត ជារង្វាន់តបស្នងពួកគេដែលប្រទូសប្រឆាំងបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើង ។ បណ្តា ព្រះសញ្ញាគឺបណ្តាព្រះសន្តអ៊ុម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} 1" (4 /534 :2) (تأويل الآيات)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ مَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. ពួកដែលបដិសេធសទ្ធានឹងថាៈ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញពួកយ្មិននិងពួកមនុស្ស ដែលបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរង្វង ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងជាន់ឈ្មួញពួកវាដោយបាតជើង ឲ្យពួកវាអាម៉ាស់ទាបថោកបំផុត ។"

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. ជនដែលថាៈ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្វា" ពួកគេខ្ជាប់ខ្ជួន[នៅលើមាតិអស់ឡោះហ្វា] បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេថាៈ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ ។ ចូរអស់ លោកទទួលជំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។

مَنْ أُولِيَاءُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾

៣១. យើងជាអ្នកការពារអស់លោកក្នុងជីវិតលោកនេះនិងលោកមុខ ។ អស់លោកនឹងបានទទួលអ្វី ដែលចិត្តអស់លោកប្រាថ្នាចង់បាននាទីនោះ (គឺឋានសួគ៌) អស់លោកនឹងបានទទួលអ្វីដែលអស់

លោកសូមនាទីនោះ ។

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٣﴾

៣២. ជាការទទួលឲ្យស្នាក់អាស្រ័យ[ដែលត្រៀមទុកសម្រាប់អស់លោក]ពីព្រះដែលអភ័យទោស ព្រះ ដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៩-៣២

1. يُؤْتِسُ عَنْ سَوْرَةِ بِنِ كُلَيْبٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ”رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَصْلَلْنَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ“ قَالَ يَا سَوْرَةُ هُمَا وَاللَّهِ هُمَا ثَلَاثَا وَاللَّهِ يَا سَوْرَةُ إِنَّا لَحَزَانُ عِلْمِ اللَّهِ فِي السَّمَاءِ وَإِنَّا لَحَزَانُ عِلْمِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ. (الكافي الجزء ٨ صفحة ٣٣٤)

១. យូនុសបានតំណាលតមកពីសៅរ៍វិញ្ញាណកម្ម ប៊ិន គូឡែបដែលបានឲ្យដឹងថាអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា^{تعالى} [៤១:២៩] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គ មេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញពួកយួននិងពួកមនុស្ស ដែលបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ រង្វេង ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងជាន់ឈ្លីពួកវាដោយបាតជើង ឲ្យពួកវាអាម៉ាស់ទាបថោកបំផុត ។" ថា៖ "សៅរ៍វិញ្ញាណកម្ម គឺបុគ្គលពីរនាក់នោះ (អ៊ូម៉ារនិងគូនហ្វីស) ។ សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្វា^{وحد} បុគ្គលពីរនាក់នោះ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ូម៉ារ)" បីដង ។ សូមស្ស៊ីចំពោះ អស់ឡោះហ្វា^{وحد} សៅរ៍វិញ្ញាណកម្ម យើង^{عليهم}ជាយ៉ាងព្រះអភិញ្ញាបល់អស់ឡោះហ្វា^{وحد}នៅលើមេឃ យើង^{عليهم}ជាយ៉ាងព្រះអភិញ្ញាបល់ អស់ឡោះហ្វា^{وحد}នៅលើផែនដី ។"(អាល-កាហ្វី ហ្វាខ្វិស្ត 14972 ឬ 524 /334 :8 8: الكافي)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ الْعَالِمُ: «مَنْ الْحَيِّ إِبْلِيسُ الَّذِي دَلَّ عَلَى قَتْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) فِي دَارِ النَّدْوَةِ، وَ أَصْلَ النَّاسِ بِالْمَعَاصِي، وَ جَاءَ بَعْدَ وَقَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) إِلَى فَلَانٍ وَ بَابَعَهُ، وَ مِنَ الْإِنْسِ فُلَانٌ ”نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ“».

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះមុនីនាថ^{عليهم} (ពិសេស គឺព្រះសន្តម្ពីម៉ា^{عليه السلام}) មានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមពួកយួន អ៊ីបលីស^{عليه السلام} បានរៀបចំការធ្វើគុតរស្វីលុលឡោះហ្វា^{عليه وآله} នៅក្នុងសកាអាល-ណាដូរ៉ាស៊ុ បាននាំប្រជារាស្ត្រដើរខុសផ្លូវដោយការប្រព្រឹត្តល្មើស ។ បន្ទាប់ពីរស្វីលុលឡោះហ្វា^{عليه وآله} បានចូលទិវង្គត វា^{عليه وآله} បានមកចូលខ្លួនចំពោះបុគ្គលនេះមួយ (គឺ អាហ្វិ បាការ) ។ ឯ[វិស្វតូន^{عليه وآله}]ក្នុងចំណោមពួក មនុស្សវិញ គឺបុគ្គលនេះមួយ (គឺ អ៊ូម៉ារ) [៤១:២៩] ដើម្បីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងជាន់ឈ្លីពួកវាដោយ បាតជើង ឲ្យពួកវាអាម៉ាស់ទាបថោកបំផុត ។"

ثُمَّ ذَكَرَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ شَيْعَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَوْلُهُ تَعَالَى: ”إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا“، قَالَ: عَلَى وَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَوْلُهُ تَعَالَى: ”تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ“، قَالَ: عِنْدَ الْمَوْتِ: ”أَلَا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ * نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا“، قَالَ: كُنَّا نَحْرُسُكُمْ مِنَ الشَّيَاطِينِ ”وَ فِي الْآخِرَةِ“ أَيِ عِنْدَ الْمَوْتِ ”وَ لَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي

أَنْفُسِكُمْ وَ لَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ“ بِعَنِي فِي الْجَنَّةِ ”نَزْلًا مِنْ عَقُورِ رَجِيمٍ“. ** (تفسير القمّي الجزء ٢ صفحة ٢٦٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٧)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ចែងអំពីអាមីរុល-មុមិនីន^{صلوات الله عليه والسلم} និងស្រីអាស្រូវរបស់អាមីរុល-មុមិនីន^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ព្រះបន្ទូល ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ពួកគេខ្ជាប់ខ្ជួន ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងវិញ្ញាណយ៉ាស្រូវរបស់អាមីរុល-មុមិនីន^{صلوات الله عليه والسلم} ។" ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ ខ្ពស់ បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេ នៅពេលស្លាប់ ថា៖ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយ ឡើយ ។ ចូរអស់លោកទទួលដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។ [៤១:៣១] យើងជាអ្នកកាតារអស់លោកក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "យើងតែងតែការពារ អស់លោកពីស្មៃតួនទាំងឡាយ^{صلوات الله عليه والسلم} និងលោកមុខ ពោលគឺ ក្នុងអំឡុងពេលស្លាប់ ។ អស់លោកនឹងបាន ទទួលអ្វីដែលចិត្តអស់លោកប្រាថ្នាចង់បាននាទីនោះ អស់លោកនឹងបានទទួលអ្វីដែលអស់លោកសូម នាទីនោះ ។ ពោលគឺ ក្នុងឋានសួគ៌ ។ [៤១:៣២] ជាការទទួលឲ្យស្នាក់អាស្រ័យពីព្រះដែលអភ័យទោស ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"(265: 2) (تفسير القمّي)

3*. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ فَصَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا“، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «اسْتَفَامُوا عَلَى الْأَيْمَةِ وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ ”تَنْزَلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشَرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ“». ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٧٢ حديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٧)

៣*. មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាកុំគូបមានប្រសាសន៍តមកពី អាល់-ហ្វាសន៍ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហ្សាណា បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាកុំហ្វិរ តមកពី ហ្វាដ្ឋឡាស្កុ បឺន អែយូប តមកពី អាល់-ហ្វាសន៍ បឺន អ៊ុស្តម៉ាន តមកពី អាហ្វិ អែយូប តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន មុស្លីមដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់ យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ពួកគេខ្ជាប់ខ្ជួន អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ខ្ជាប់ខ្ជួនតាមព្រះសន្ត អ៊ុម៉ា^{عليه السلام} ពីព្រះសន្តអ៊ុម៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} មួយទៅព្រះសន្តអ៊ុម៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} មួយ បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេថា៖ "ចូរ អស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ ។ ចូរអស់លោកទទួលដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបាន សន្យាឲ្យអស់លោក ។"(الكافي ١)

4*. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ « إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا تَنْزَلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشَرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ » قَالَ هُمْ الْأَيْمَةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ . (بصائر الدرجات الجزء ١ صفحة ٩٣)

៤*. អាស្រូវម៉ាដ្ឋ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្វាសន៍ បឺន ម៉ាស្កុប តមកពី អាហ្វិ អែយូប តមកពី អាហ្វិ បាស្ទៀរដែលមានប្រសាសន៍ថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ពួកគេ ខ្ជាប់ខ្ជួន

បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ ។ ចូរអស់លោកទទួលដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលទាំងនេះគឺព្រះសន្តមុខ عليه السلام ដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រាបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم" (بصائر الدرجات)

5.* حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْهَمُوا » قَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ هُمْ الْأَيْمَةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ

៥*. អាស្មម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាស់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ត្រូប តមកពី អាហ្វិហ្វាស្ត្រូដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិហ្វាស្ត្រូ អ្នកបុគ្គលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី عَلِ [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្វី" ពួកគេខ្លាចខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិហ្វាស្ត្រូ មូហាំម៉ាដ្ឋ អើយ នេះគឺបណ្តាព្រះសន្តមុខ عليه السلام ដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រាបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم" ។

فَقُلْتُ لَهُ « تَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ » عِنْدَ الْمَوْتِ بِالْبَشَرِ « أَلَا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا » وَ هِيَ وَ اللَّهُ تَجْرِي فِيْمِنْ اسْتَفْهَمَ مِنْ شَيْعَتِنَا وَ سَكَتَ لِأَمْرِنَا وَ كَتَمَ حَدِيثَنَا وَ لَمْ يَبْرِزْهُ [يَذَعُهُ] عِنْدَ عَدُونَا . (بصائر الدرجات الجزء ١ صفحة ٩٤)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ក្នុងពេលស្លាប់ជាមួយដំណឹងល្អ ។ ថា៖ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្វី عَلِ នេះគឺអ្វីដែលបានទៅលើបុគ្គលនៅក្នុងស្ត្រីអ្នកស្ត្រីយើង عليه السلام ដែលនៅលើមាតាត្រូវរហូត បុគ្គលនោះសៀមស្លាត់អំពីបញ្ហាយើង عليه السلام បុគ្គលនោះបិទបាំងហ្វាស្ត្រូយើង عليه السلام មិនផ្សព្វផ្សាយបណ្តាហ្វាស្ត្រូយើង عليه السلام ឲ្យពួកសត្រូវយើង عليه السلام ដឹងទេ" (بصائر الدرجات)

6.* حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَهْلٍ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي الْيَسَعِ قَالَ: دَخَلَ حُمْرَانُ بْنُ أَعْيَنَ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قَالَ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ يَبْلُغُنَا أَنَّ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِلُ عَلَيْكُمْ

៦*. អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន មូសា បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូសា ប៊ិន យ៉ាក្ត្រូហ្វារ តមកពី អាស់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អ្នកស្ត្រី តមកពី អ្នកបុគ្គលឡោះហ្វី ប៊ិន សាស្ត្រូ អាស់-អ្នកស្ត្រី តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាហ្វិហ្វាស្ត្រូ អាស់-យ៉ាសាអ៊ីដែលបាននិយាយថា ហ្វីមរ៉ន ប៊ិន អាគ្នុយ៉ាន់ បានទៅជួប អាហ្វិហ្វាស្ត្រូ صلوات الله عليه والسلام ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេបានប្រាប់ទូលបង្គំថាទេវតាចុះមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?"

فَقَالَ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ وَ اللَّهُ لَتَنْزِلُ عَلَيْنَا تَطَأَ فَرْشَنَا أَمَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ تَعَالَى « إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْهَمُوا تَنْزِلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْبَشُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ » . (بصائر الدرجات الجزء ١ صفحة ٩١)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្វី عَلِ ទេវតាចុះមកជួបយើង عليه السلام ដាក់ជើងលើ

កម្រាលផ្ទះយើង ។ ជូនកាលសូត្រព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ពួកគេខ្ជាប់ខ្ជួន បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ ។ ចូរអស់ លោកទទួលដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។" (بصائر الدرجات)

7.* حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ غَامِرٍ عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ الْحَطَّابِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ حَالِدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : قَوْلُهُ تَعَالَى «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا تَنْزَلُ عَلَيْنَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ» فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَمَا وَ اللَّهُ وَ سَدْنَا لَهُمُ الْوَسَائِدَ فِي مَنَازِلِنَا. (بصائر الدرجات الجزء ١ صفحة ٩١)

៧*. អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អុមៀរ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាល់-រ៉ប៊ីអ៊ី ប៊ិន អាល់-ខុត្តុប្តុប តមកពី យ៉ាកុប្យា ប៊ិន បាស្លៀរ តមកពី ស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ខ្លីលីដូ ដែលបាននិយាយថា អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៤១:៣០] ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់របស់យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ពួកគេខ្ជាប់ខ្ជួន បណ្តាទេវតានឹងចុះមកជួបពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកកុំខ្លាច កុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ ។ ចូរអស់លោកទទួលដំណឹងល្អអំពីឋានសួគ៌ដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក" ថា៖ "សូមស្ស្រីចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ទេវតាទម្រេតខ្លួនលើពួកក្នុងផ្ទះយើង" (بصائر الدرجات)

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّن دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

៣៣. អ្នកណាទៅដែលមានសំដីពិរោះជាងបុគ្គលដែលហៅ [មនុស្សទាំងឡាយ] ឲ្យមករកអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលធ្វើអំពើល្អដែលថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកចុះចូលម្នាក់ (ខ្ញុំជាមុស្លីមម្នាក់) ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៣

1. العَبَّاسِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَوْلَ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا»؟ قَالَ: «هُمَا، وَ الثَّالِثُ وَ الرَّابِعُ وَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ وَ طَلْحَةُ، وَ كَانُوا سَبْعَةَ عَشَرَ رَجُلًا».

១. អាល់-អែយ៉ាស្តីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីយ៉ាកុប្យែរដែលបានថា ខ្ញុំបានទូលម្នាក់ម៉ាដូ ប៊ិន អុលី ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ [៤:១៣៧] បណ្តាអ្នកណាដែលមានសទ្ធា ក្រោយមកបានបដិសេធសទ្ធា?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលពីរនាក់នោះ (បុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) បុគ្គលទីបី បុគ្គលទីបួន (មូអារីយ៉ាស្ត) អាប់ខុលរ៉ោហ្ន៎ម៉ាន (អ៊ីបនូអេហ្វហ្វ) តួល់ហ្វាស្ត ពួកគេមានចំនួនដប់ប្រាំពីរនាក់ ។"

قَالَ: «لَمَّا وَجَّهَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَمَّارَ بْنَ يَاسِرٍ (رَضِيَ اللَّهُ) إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ، [قَالُوا: بَعَثَ هَذَا الصَّيِّ، وَ لَوْ بَعَثَ غَيْرُهُ - يَا مُحَمَّدُ! - إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ.] وَ فِي مَكَّةَ صَادِبُهَا؟ وَ كَانُوا يُسْتَمُونَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الصَّيِّ، لِأَنَّهُ كَانَ اسْمُهُ فِي كِتَابِ اللَّهِ الصَّيِّ، لِقَوْلِ اللَّهِ: «وَ مَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّن دَعَا إِلَى اللَّهِ وَ عَمِلَ صَالِحًا وَ هُوَ صَيِّ» وَ قَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ».* (تفسير العباسي الجزء ١ صفحة ٢٧٩ حديث ٢٨٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٨٩)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលិប صلوات الله عليه والسلام និង អុំម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស់សៀរឲ្យទៅជួបពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាសុំ ពួកគេបានថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនយុវជន នេះទៅ ។ បើសិនជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចាត់បញ្ជូនអ្នកផ្សេងទៅរកពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាសុំ ហ្វូស្ត្រឡាត អ៊ីយ តើម៉ាកកាសុំមានអ្នកក្លាហានទេ?" ពួកគេតែងតែហៅអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ថា "យុវជន" ពីព្រោះព្រះនាម ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វី عجل គឺ "យុវជន (الصبي)" នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី عجل [៤១:៣៣] អ្នកណាទៅដែលនិយាយពីពោះជាងបុគ្គលដែលហៅឲ្យមករកអល់ឡោះហ្វី ដែលធ្វើអំពើ ល្អ ដែលជាយុវជន ដែលថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកចុះចូលម្នាក់ ។" (تفسير العياشي 1: 286 / 279)

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾
 ៣៤. អំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់មិនស្មើគ្នាទេ ។ ចូរអ្នករុញច្រាន[សេចក្តីអាក្រក់]ដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃ ។ ប្រសិនបើមានអវិភាពរវាងអ្នកនិងគេ បុគ្គលនោះ[នឹងទៅជា]ហាក់ដូចជាមិត្តស្និទ្ធស្នាល (សត្រូវ របស់អ្នកនឹងទៅជាមិត្តល្អរបស់អ្នក) ។

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾
 ៣៥. មានតែបុគ្គលអត់ធុត់ទេដែលបានទទួលវា (គឺគុណសម្បត្តិប្រពៃនេះ) មានតែបុគ្គលដែលមាននូវ ប៉ែកធំទេដែលបានទទួលវា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣៤-៣៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ الْمَالِكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُورَةَ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) «ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ» قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): أَمَرْتُ بِالتَّقِيَّةِ، فَسَارَ بِهَا عَشْرًا حَتَّى أَمَرَ أَنْ يَصْدَعَ بِهَا أَمْرًا، وَ أَمَرَ بِهَا عَلِيٌّ، فَسَارَ بِهَا حَتَّى أَمَرَ أَنْ يَصْدَعَ بِهَا، ثُمَّ أَمَرَ الْأَيْمَةَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا فَسَارُوا بِهَا، فَإِذَا قَامَ قَائِمُنَا سَقَطَتِ التَّقِيَّةُ وَ جَرَدَ السَّيْفَ، وَ لَمْ يَأْخُذْ مِنَ النَّاسِ وَ لَمْ يُعْطِهِمْ إِلَّا بِالسَّيْفِ».** (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٣٩ حديث ١٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩١)

១.[...] សៅរ៍ពោះត្រី ប៊ិន គូឡែប្រ័បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុំបុំខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង [៤១:៣៤] ចូរអ្នករុញច្រាន[សេចក្តីអាក្រក់]ដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃ រឺស្វ័យលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យលាក់បាំង (តាគ្និយ៉ាសុំ) ។ ដូច្នោះមនុស្សដប់ នាក់បានគោរពតាមវិន័យនេះ ទាល់តែខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បញ្ជាឲ្យឈប់អនុវត្តិតាមអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជានោះ ។ អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវបញ្ជាឲ្យធ្វើតាមវិន័យនេះ គេ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានអនុវត្តិតាមលុះឈប់ ។ បន្ទាប់មកបណ្តាព្រះសន្ត អ៊ីម៉ា عجل فرجك គ្រប់អង្គត្រូវបញ្ជាឲ្យធ្វើតាមវិន័យនេះ អស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានធ្វើតាម ។ ពេលអាល្លឺ عجل فرجك អ៊ីម៉ា عجل فرجك យើង صلوات الله عليه وآله وسلم ដើមឡើងវិញ ការលាក់បាំងនឹងត្រូវឈប់ (លែងធ្វើតទៅទៀត) ដាវនឹងត្រូវលើកឡើង ។ គេ عجل فرجك នឹងមិនទទួលយកពីមនុស្សនឹងមិនឲ្យទៅមនុស្សនូវអ្វីក្រៅពីដាវទេ ។" (تأويل الآيات 2: 13 / 539)

2* . عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَادٍ عَنْ حَرِيزٍ عَمَّنْ أَحْبَبَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ : « وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ » قَالَ الْحَسَنَةُ التَّقِيَّةُ وَ السَّيِّئَةُ الْإِدَاعَةُ

២*. អុលី បីន អ៊ីប័រ៉ាហ្វឹម មានប្រសាសន៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្វាម៉ាដូ ហ្វាដឹស តមកពីអ្នកប្រាប់លោកម្នាក់ តមកពី អាហ្វិ អុប័ខុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ [៤១:៣៤] អំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់មិនស្មើគ្នាទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អំពើល្អគឺ តាគ្លីយ៉ាសុំ (ការលាក់បាំង) អំពើអាក្រក់គឺការផ្សាយ[ហ្វាដឹស្វ្រឡពួកសត្រូវដឹង] ។"

وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ : « اِذْفَعْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ » السَّيِّئَةَ قَالَ اَلَّتِي هِيَ اَحْسَنُ التَّقِيَّةُ « فَاِذَا اَلَّتِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ عِدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ » . (الكافي الجزء ٢ صفحة ٢١٨)

ឯព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ [៤១:៣៤] ចូរអ្នករុញច្រាន[សេចក្តីអាក្រក់]ដោយអ្វីដែលល្អប្រពៃ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលល្អប្រសើររបំផុត គឺតាគ្លីយ៉ាសុំ (ការលាក់បាំង) ។ ប្រសិនបើមានអវិភាពរវាងអ្នកនិងគេបុគ្គលនោះ[នឹងទៅជា]ហាក់ដូចជាមិត្តស្និទ្ធស្នាល ។" (الكافي ٢)

3* . و عَنْهُ ، قَالَ : حَدَّثَنَا الصَّالِحُ الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ فَضَيْلٍ ، عَنْ الْعَبْدِ الصَّالِحِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ، قَالَ : سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ : « وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ » ، فَقَالَ : « تُحْنُ الْحَسَنَةُ ، وَ بُنُوْ أُمَّيَّةِ السَّيِّئَةُ » . ** (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٤٠ حديث ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩١)

៣*. លោក (គឺមូហាំម៉ាដូ បីន អាល់-អុប័បាស់) មានប្រសាសន៍តមកពី អាល់-ស្វ័លិះហ្វ័រ អាល់-ហ្វ័រសៃនី បីន អាល់-ម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ បីន អ៊ីសា តមកពី យូនុស បីន អុប័ខុល-វ៉េះហ្វ័រម៉ាន តមកពី មូហាំម៉ាដូ បីន ហ្វ័រដ្វែល តមកពី អាល់-អុប័ខុល-ស្វ័លិះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلم} (អ៊ីម៉ាទី ៧ ^{صلوات الله عليه والسلم}) ដែលបានឆ្លើយតបកាលគេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ [៤១:៣៤] អំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់មិនស្មើគ្នាទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليهم} គឺអំពើល្អ បានអ្វីម៉ែយ៉ាសុំ គឺអំពើអាក្រក់ ។" (تأويل الآيات)

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

៣៦. បើមានការញុះញង់ពីមារស្តែត្តនញុះញង់អ្នកឲ្យធ្វើអាក្រក់ ចូរអ្នកសូមពំនាក់អស់ឡោះហ្វ័រ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

៣៧. បណ្តាព្រះសញ្ញាមួយចំនួនរបស់ព្រះអង្គ [ដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមានអស់ឡោះហ្វ័រ] គឺយប់និងថ្ងៃ ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្រ្ទ ។ ចូរពួកអ្នកកុំក្រាបប្រណិប័តន៍ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្រ្ទ តែចូរពួកអ្នកក្រាប

ប្រនិបតន៍អស់ឡោះហ្ន៎ដែលបានបង្កើតអ្វីៗទាំងនេះ បើព្រះអង្គមួយទេដែលពួកអ្នកធ្វើសក្ការៈ នោះ ។

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. បើពួកគេបូកធំ [មិនគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ចូរពួកគេដឹងថា] ជនដែលនៅក្បែរព្រះម្ចាស់អ្នក ធ្វើសក្ការៈព្រះអង្គទាំងយប់ទាំងថ្ងៃឥតធុញទ្រាន់ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៦-៣៨

*1. جماعة عن أحمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن النضر بن سويد عن عبد الله بن سنان عن أبي عبد الله عليه السلام قال: إذا قرأت شيئاً من العزائم التي يُسجدُ فيها فلا تُكَبِّرُ قَبْلَ سُجُودِكَ وَ لَكِنْ تُكَبِّرُ حِينَ تَرْفَعُ رَأْسَكَ وَ الْعَزَائِمُ أَرْبَعٌ حَمِ السَّجْدَةُ وَ تَنْزِيلٌ وَ النَّجْمُ وَ إِفْرَأُ بِاسْمِ رَبِّكَ . (الكافي الجزء ٣ صفحة ٣١٧)

១*. មនុស្សមួយក្រុមបានរាយការណ៍តមកពី អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្វ្លែសន៍ ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អាល់-ណាដ្ឋារ ប៊ិន ស៊ីដូ តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាច្ចី អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលណាអស់លោកសូត្រ[អាយ៉ាស្ត]ប្តេជ្ញា ដែលមានសាច្ចុដ្ឋាស្ត (ស៊ីយូដូ) ក្នុងនោះ ពេលនោះចូរកុំសូត្រតាក់បៀរមុនស៊ីយូដូ តែចូរសូត្រតាក់បៀរ ពេលអស់លោកដើបក្បាលឡើង ។ អាយ៉ាស្តសាច្ចុដ្ឋាស្តប្តេជ្ញាមានបួនគឺ៖ ហ្វា មីម អាល់-សាច្ចុដ្ឋាស្ត (សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៣២ អាយ៉ាស្ត ១៥), តាន់ស្តីល (សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៤១ អាយ៉ាស្ត ៣៨), អាល់-ណាច្ចុម (សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៥៣ អាយ៉ាស្ត ៦២), អ៊ីកូរ៉ូ ប៊ី អ៊ីសមីរ ប៊ី កា (សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ៩៦ អាយ៉ាស្ត ១៩) ។" (الكافي ٣)

*2. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ قَالَ إِذَا قُرِئَ شَيْءٌ مِنَ الْعَزَائِمِ الْأَرْبَعِ فَسَمِعْتَهَا فَاسْجُدْ وَ إِنْ كُنْتَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ وَ إِنْ كُنْتَ جُنْبًا وَ إِنْ كَانَتْ الْمَرْأَةُ لَا تُصَلِّي وَ سَائِرُ الْقُرْآنِ أَنْتَ فِيهِ بِالْخِيَارِ إِنْ شِئْتَ سَجَدْتَ وَ إِنْ شِئْتَ لَمْ تَسْجُدْ . (الكافي الجزء ٣ صفحة ٣١٨)

២*. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ត យ៉ាបានរាយការណ៍តមកពី អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាល់-ហ្វ្លែសន៍ ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាល់ ប៊ិន អាច្ចី ហ្វាស្តាស្ត តមកពី អាច្ចី បាស្ត្រៀរដែលបាននិយាយថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលគេសូត្រអាយ៉ាស្តណាមួយក្នុងចំណោម អាយ៉ាស្តប្តេជ្ញាទាំងបួន (៣២:១៥ ឬ ៤១:៣៨ ឬ ៥៣:៦២ ឬ ៩៦:១៩) ចូរក្រាបប្រណិប័តន៍ (ស៊ីយូដូ) ទោះបីអស់លោកអត់ទឹកវុឌ្ឍអ្នកដោយទោះបីមានយូនុប (មិនជ្រះស្អាតផ្លូវភេទ) ក៏ដោយទោះបីអ្នកជា ស្ត្រីមិនស្លៀកសំពត់[ដោយសារមានរដូវ]ក៏ដោយ ។ ចំណែកដំបូងទៀតនៃគូរអានអស់លោកមាន ជម្រើសអាចស៊ីយូដូបានបើអស់លោកចង់អាចមិនស៊ីយូដូបានបើអស់លោកចង់ ។" (الكافي ٣)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَلِيعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَ رَبَّتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

سجدة - ស៊ីយូដូ

៣៩. ព្រះសញ្ញាមួយចំនួនរបស់ព្រះអង្គគឺដីដែលអ្នកឃើញថាគ្មានជីវជាតិ ។ ពេលយើងប្រទានទឹកមកលើវា វាក៏រស់រវើក ដុះដាល [មានពណ៌បៃតងឡើងវិញ] ។ ពិតណាស់ ព្រះដែលធ្វើឲ្យវារស់ឡើងវិញនឹងធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់ទៅហើយរស់ឡើងវិញ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិបូកធ្វើសព្វសារពើ ។

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

៤០. ការពិត ជនណាដែលប្លែងព្រះរាជឱង្ការ[និងព្រះសញ្ញា]យើង ជននោះមិនអាចលាក់ខ្លួនផុតពីយើងបានទេ ។ បុគ្គលដែលត្រូវទម្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងនរកប្រសើរជាងគេ ឬបុគ្គលដែលមកដោយសុវត្ថិភាពក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ? ចូរពួកអ្នកធ្វើអ្វីតាមតែចិត្តចុះ ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត្ត ៣៩-៤០

1.* عَلِيُّ بْنُ الْحَكَمِ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ الْقُرْآنَ الَّذِي جَاءَ بِهِ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ سَبْعَةَ عَشَرَ أَلْفَ آيَةٍ . (الكافي الجزء ٢ صفحة ٦٣٤)

១*. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីមមានប្រសាសន៍តមកពី ហ្វីស្វី ប៊ិន សាលិម តមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ដែលមានរចនាថា: "គួរអានដែលយ៉ូបរអ៊ីលបាននាំមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ មាន ១៧០០០ អាយ៉ាត្ត ។" (الكافي ٢)

2.* الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ حَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ الْقُرْآنَ وَاحِدٌ نَزَلَ مِنْ عِنْدِ وَاحِدٍ وَ لَكِنَّ الْإِخْتِلَافَ يَجِيءُ مِنْ قِبَلِ الرُّوَاةِ . (الكافي الجزء ٢ صفحة ٦٣٠)

២*. អាស់-ហ្វីសែនី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋមានប្រសាសន៍តមកពី អាឡី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី អាស់-វ៉ាស្វាអ៊ូ តមកពី យ៉ាមីល ប៊ិន ដូររ៉ុច តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី ស្វ៊ីរ៉េ: ៤១ តមកពី អាឡិ យ៉ាកុប្យា ដែលមានរចនាថា: "មានគួរអានតែមួយទេ ដែលត្រូវដាក់មកពីព្រះតែមួយគត់, តែការខុសគ្នាកើតមកពីអ្នករាយការណ៍ ។" (الكافي ٢)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

៤១. [ជនដែលត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មឈឺចាប់គឺ] ជនដែលគ្មានសទ្ធាចំពោះព្រះកម្រើន ពេលព្រះកម្រើននោះមកដល់ពួកគេ ។ ពិតណាស់នេះគឺព្រះគម្ពីររុងរឿង ។

لَا يَأْتِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

៤២. កំហុសមិនអាចជ្រៀតចូលទៅក្នុងនោះបានឡើយ មុនព្រះគម្ពីរនោះ ក្រោយព្រះគម្ពីរនោះ ។

[ពីព្រោះនេះគឺ]ព្រះវិវរណាយ: ដែលមកពី[អល់ឡោះហ្ន៎]ព្រះមុនិរាជ ព្រះជាទីសក្ការ: បូជា ។

អធិប្បាយអយ៉ាស់ ៤១-៤២

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ”إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ“ : «يَعْنِي الْقُرْآنَ ”لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ دَيْهِ“ . قَالَ: «لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ قِبَلِ التَّوْرَةِ، وَلَا مِنْ قِبَلِ الْإِنْجِيلِ وَ الرَّبُّورِ، وَ أَمَّا ”مِنْ خَلْفِهِ“ لَا يَأْتِيهِ مِنْ بَعْدِهِ كِتَابٌ يُبْطِلُهُ» .

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថា អាឡិ អាល់-យ៉ាវុដបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាឡិ យ៉ាកុប្យាវ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះជំមហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:៤១] ជនដែលគ្មានសទ្ធាចំពោះព្រះកម្រើន ពេលព្រះកម្រើននោះមកដល់ពួកគេ មានន័យថាគួរអាន ។ [៤១:៤២] កំហុសមិនអាចជ្រៀតចូលទៅក្នុងនោះបានឡើយ មុនព្រះគម្ពីរនោះ ក្រោយព្រះគម្ពីរនោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន: ថា: "មិនខុសតាំងពីមុនព្រះគម្ពីរនេះមកហើយ គឺគម្ពីរតៅវត្ត តាំងពីមុនព្រះគម្ពីរនេះមកហើយ គឺគម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលនិងគម្ពីរស្យាបូរ ។ ក្រោយព្រះគម្ពីរនេះនឹងមិនមានព្រះគម្ពីរមកបំផ្លែ(លើកចោល)ព្រះគម្ពីរនេះទេ ។"

قَوْلُهُ تَعَالَى: ”لَوْ لَا فَصَّلْتَ آيَاتُهُ ءَ اعْجَمِي وَ عَرَبِيٌّ“، قَالَ: «لَوْ كَانَ هَذَا الْقُرْآنَ اعْجَمِيًّا لَقَالُوا: كَيْفَ نَتَعَلَّمُهُ، وَ لِسَانُنَا عَرَبِيٌّ، وَ أَتَيْتَنَا بِقُرْآنٍ اعْجَمِيٍّ؟ فَأَحَبَّ [الله] أَنْ يُنَزِّلَهُ بِلِسَانِهِمْ، وَ قَدْ قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ“ .** (تفسير القمِّي الجزء ٢ صفحة ٢٦٦)

ព្រះបន្ទូលព្រះជំមហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:៤៤] "ហេតុអ្វីគេមិនពន្យល់ព្រះឱង្ការព្រះគម្ពីរនេះឲ្យច្បាស់លាស់? ភាសាបរទេសនិងជនជាតិអាវ៉ាប់!" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន: ថា: "បើសិនជាគួរអានមិនមែនជាភាសាអាវ៉ាប់ទេ ពួកគេនឹងថា: "យើងអាចសិក្សាបានដូចម្តេចទៅ ភាសាយើងគឺភាសាអាវ៉ាប់ ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននាំគ្នាអានមកឲ្យយើងដែលមិនមែនជាភាសាអាវ៉ាប់ទេ?" អល់ឡោះហ្ន៎ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យគួរអាននេះ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកឲ្យដឹងគួរអាននេះជាភាសាពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា: [១៤:៤] សាស្ត្រាគ្រប់រូបដែលយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅ មិននិយាយភាសាផ្សេងពីភាសារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនទេ" (266: 2) 266

*2. الطَّبْرَسِيُّ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ”لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ“ الْآيَةِ: «مَعْنَاهُ أَنَّهُ لَيْسَ فِي إِخْبَارِهِ عَمَّا مَضَى بَاطِلًا، وَ لَا فِي إِخْبَارِهِ عَمَّا يَكُونُ فِي الْمُسْتَقْبَلِ بَاطِلًا، بَلْ إِخْبَارُهُ كُلُّهَا مُوَافِقَةٌ لِمُخْبَرَاتِهَا» .** (مجمع البيان الجزء ٩ صفحة ٢٣)

២*. អាល់-ត្ថបរីស៊ីមានប្រសាសន៍តមកពី អាឡិ យ៉ាកុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាឡិ អុប៊ុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៤១:៤២] កំហុសមិនអាចជ្រៀតចូលទៅក្នុងនោះបានឡើយ មុនព្រះគម្ពីរនោះ ថា: "មានន័យថាដំណឹងទាំងអស់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ កាលលពីដើម សុទ្ធតែដំណឹងមិនខុស ទេ ។ ដំណឹងទាំងអស់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះដែលនឹងកើតឡើងក្នុងអនាគតកាលមិនខុសទេ តែដំណឹងព្រះគម្ពីរនេះយោលតាមគេវាយការណ៍អំពីដំណឹងព្រះគម្ពីរនេះជាដំណឹងខុស ។" (مجمع البيان ٩)

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدَّ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

៤៣. [សាស្តាអ៊ីយ !] គេថ្លែងប្រាប់អ្នកតែអ្វីដែលគេបានថ្លែងប្រាប់បណ្តាព្រះសាសនៈទូតកាលពីមុនអ្នកទេ ។ ការពិតព្រះម្ចាស់អ្នកគឺព្រះម្ចាស់នៃការអត់ឱន ជាព្រះម្ចាស់នៃការផ្ដន្ទាទោសដ៏ឈឺចាប់ ។

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ وَأَعَجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشَفَاءٌ

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرٌّ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

៤៤. ប្រសិនបើយើងបានដាក់វាមកជាគូរអានជាភាសាបរទេស ពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា) នឹងថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនពន្យល់ព្រះឱង្ការព្រះគម្ពីរនេះឲ្យច្បាស់លាស់? [គូរអានជា]ភាសាបរទេសនិង [ព្រះសាសនៈទូតជា]ជនជាតិអារ៉ាប់!" ចូរអ្នកថា៖ "នេះជាព្រះមគ្គទេសក៍ទៅកាន់ព្រះធម៌និងជាឱសថព្យាបាលសម្រាប់ជនដែលមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎] ។" រីឯជនដែលមិនមានសទ្ធាត្រចៀកពួកគេថ្លង់ ពួកគេខ្វាក់អំពីគូរអាននេះ ។ ជនទាំងនេះគឺជនដែលគេស្រែកហៅពីកន្លែងឆ្ងាយ[តែមិនឮគេស្រែកហៅខ្លួនទេ] ។"

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៣-៤៤

*1. فِي كِتَابِ الْخِصَالِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ: وَ مَنْ عَلَيَّ رَبِّي فَقَالَ: يَا مُحَمَّدٌ قَدْ أُرْسَلْتُ كُلَّ رَسُولٍ إِلَى أُمَّتِهِ بِلِسَانِهَا وَ أُرْسَلْتُكَ إِلَى كُلِّ أَحْمَرٍ وَ أَسْوَدٍ مِنْ خَلْقِي. (تفسير نور الثقلين الجزء ٢ صفحة ٥٢٥)

១*. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យ៉ុស្វល់ គេបានរាយការណ៍តមកពីយ៉ូហ្គេស្វ័រ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ តមកពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្វ័យវែងមួយថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله បានតែងតាំងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ! អញ صلوات الله عليه وآله បានចាត់បញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតគ្រប់រូប صلوات الله عليه وآله របស់អញ صلوات الله عليه وآله ទៅរកប្រជាជាតិពួកគេរាល់គ្នា صلوات الله عليه وآله ដោយនិយាយភាសាប្រជាជាតិខ្លួន صلوات الله عليه وآله ។ អញ صلوات الله عليه وآله បានចាត់បញ្ជូនអ្នក صلوات الله عليه وآله ទៅរកមនុស្សស្បែកក្រហមនិងមនុស្សស្បែកខ្មៅគ្រប់រូបក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់អញ صلوات الله عليه وآله ។" (تفسير نور الثقلين ٢)

*2. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَوْ أَنْزَلَ الْقُرْآنُ عَلَى الْعَجَمِ مَا آمَنَتْ بِهِ الْعَرَبُ، وَ قَدْ نَزَلَ عَلَى الْعَرَبِ فَأَمَنَتْ بِهِ الْعَجَمُ». فِيهَا فَضِيلَةٌ لِلْعَجَمِ. ** (تفسير القمّي الجزء ٢ صفحة ١٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ١٨٤)

២*. អាល់ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វីមមានប្រសាសន៍ថា អាល់-ស្វ័យខ្លីកូ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើព្រះគម្ពីរគូរអានត្រូវបានបើកឲ្យមនុស្សមិនមែនអារ៉ាប់ដឹង ពួកជនជាតិអារ៉ាប់នឹងមិនជឿព្រះគម្ពីរគូរអាននោះទេ ។ គេបានបើកព្រះគម្ពីរគូរអានឲ្យពួកអារ៉ាប់ដឹង ពួកមិនមែនអារ៉ាប់ជឿព្រះគម្ពីរគូរអាននោះ ។" ដូច្នេះ នេះគឺគុណសម្បត្តិល្អប្រពៃរបស់ជនមិនមែនអារ៉ាប់ ។" (تفسير القمّي ٢)

*3. فِي الْخِصَالِ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ اللَّهِ الَّذِي تَكَلَّمَ بِهِ خَلْقُهُ. (تفسير الصافي الجزء ٣ صفحة ٤)

៣*. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យ៉ែស្វាល់ សេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាល់-ស្វីឡិក្សិ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ចូរអស់លោក សិក្សារៀនសូត្រភាសាអារ៉ាប់ ព្រោះវាជាព្រះគម្រាស់របស់អស់ឡោះហ្វី وجل ព្រះអង្គ وجل និយាយភាសានេះ ជាមួយបណ្តាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ وجل ។" (تفسير الصافي ٣) 1

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾

៤៥. ពិតណាស់យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យទៅមូសា ។ តែមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា [ក្នុងចំណោមជនខ្វះចំណេះ] អំពីព្រះគម្ពីរនេះ ។ បើពុំមានព្រះបន្ទូលមកពីមុនហើយទេព្រះម្ចាស់អ្នក [ពោលគឺឲ្យដឹងអំពីការពន្យារពេលធ្វើទណ្ឌកម្ម រហូតដល់កាលកំណត់ដែលបានកំណត់រួចស្រេចមកហើយ] គេប្រាកដជាបានវិនិច្ឆ័យរឿងពួកគេ [ភ្លាមៗ] រួចស្រេចទៅហើយ ។ ការពិតពួកគេ (ពួកខ្វះចំណេះ ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត) នៅក្នុងការសង្ស័យដោយក្រហល់ក្រហាយអំពីរឿងនោះ (គឺព្រះគម្ពីរគូរអាន) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ فِيهِ وَ لَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ“، قَالَ: «اِخْتَلَفُوا كَمَا اخْتَلَفَتْ هَذِهِ الْأُمَّةُ فِي الْكِتَابِ، وَ سَيَخْتَلِفُونَ فِي الْكِتَابِ الَّذِي مَعَ الْقَائِمِ لَمَّا يَأْتِيهِمْ بِهِ حَتَّى يُنْكِرَهُ نَاسٌ كَثِيرٌ فَيَقْدِمُوهُمْ وَ يَضْرِبُ أَعْنَاقَهُمْ».** (الكافي الجزء ٨ صفحة ٢٨٧ حديث ٤٣٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩٤)

១.[...] អាចិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៤១:៤៥] ពិតណាស់យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យទៅមូសា ។ តែមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីព្រះគម្ពីរនេះ ។ បើពុំមានព្រះបន្ទូលមកពីមុនហើយទេព្រះម្ចាស់អ្នក គេប្រាកដជាបានវិនិច្ឆ័យរឿងពួកគេរួចស្រេចទៅហើយ ថា: "ពួកគេខ្វែងគំនិតគ្នាដូចសហគមន៍នេះខ្វែងគំនិតគ្នារឿងព្រះគម្ពីរដែរ ។ ពួកគេនឹងខ្វែងគំនិតគ្នារឿងព្រះគម្ពីរដែលនៅឯអាល់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه ដែរ ព្រះអង្គ عجل الله فرجه នឹងមករកពួកគេជាមួយព្រះគម្ពីរនោះ ។ មនុស្សភាគច្រើននឹងបដិសេធព្រះគម្ពីរនោះ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عجل الله فرجه នឹងលើកទ័ពមកប្រឈមពួកគេ វាយបំបាក់កពួកគេ ។" (الكافي 8: 432/ 287)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

៤៦. អ្នកណាប្រព្រឹត្តល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្វី] អ្នកនោះប្រព្រឹត្តដើម្បីខ្លួនឯង ។ អ្នកណាធ្វើអាក្រក់ វាផលអាក្រក់សម្រាប់ខ្លួនអ្នកនោះ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនអយុត្តិធម៌លើបណ្តាបារបម្រើរបស់ព្រះអង្គឡើយ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ម៍ ៤៦

1. ابنُ بَابَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي حَمْوِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ اللَّهِ تَعَالَى: هَلْ يُجِزُّ عِبَادَهُ عَلَى الْمَعَاصِي؟ فَقَالَ: «بَلْ يُحْمِلُهُمْ وَ يُمَهِّلُهُمْ حَتَّى يَتُوبُوا». فُلْتُ: فَهَلْ يَكْلِفُ عِبَادَهُ مَا لَا يُطِيقُونَ؟ فَقَالَ: «وَ كَيْفَ يَفْعَلُ ذَلِكَ؟ وَ هُوَ يَقُولُ: "وَ مَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ"».

១. អ៊ីបនូ បាប៊ូវីប្តាបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក មកពី អ៊ីបប៊ូឃី មីន អាហ៊ូ ម៉ាស្ម៍ម្នាក់ ថា៖ "អាហ៊ូ អាស់-ហ្វាសាន់ អាស់-រ៉ដ្ឋី^{ស្រួត លើ អស់ អាស្រម} បានឆ្លើយពេលគេសួរព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ថា តើ អស់ឡោះហ្វាស្រ្តីបង្ខំបាវបម្រើព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើសទេ? ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ឲ្យពួកគេជ្រើសរើស ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ព្យួរទោសពួកគេទាល់តែពួកគេភ្ញាក់ខ្លួនលែងធ្វើកំហុសវិញ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} កំណត់មកលើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} នូវអ្វីដែលពួកគេមិនអាចទ្រទ្រង់ មែនទេ?" ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ធ្វើដូច្នោះមុេចបាន? ព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤១:៤៦]ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនអយុត្តិធម៌លើបណ្តាបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គឡើយ ។"

قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُجِزُّ عِبَادَهُ عَلَى الْمَعَاصِي، وَ يُكَلِّفُهُمْ مَا لَا يُطِيقُونَ، فَلَا تَأْكُلُوا ذَيْبِخَتَهُ، وَ لَا تَقْبَلُوا شَهَادَتَهُ، وَ لَا تُصَلُّوا وَرَاءَهُ، وَ لَا تُعْطُوهُ مِنَ الرِّكَاتِ شَيْئًا».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} មានវចនៈថា៖ "មូសា^{ស្រួត លើ អាស្រម} មីន យ៉ាក្ម៉ាហ្វា^{ស្រួត លើ អាស្រម} ព្រះបិតា^{ស្រួត លើ អាស្រម} ខ្ញុំ^{ស្រួត លើ អាស្រម} បានប្រាប់ខ្ញុំ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ថា៖ "បុគ្គលណា អះអាងថាអស់ឡោះហ្វាស្រ្តីបង្ខំបាវព្រះអង្គ^{ស្រួត លើ អាស្រម} ឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើស ជាក់មកលើពួកគេនូវអ្វីដែលពួកគេ មិនអាចទ្រទ្រង់ ចូរអស់លោកកុំបរិភោគសាច់សំឡែងរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ចូរកុំជឿការធ្វើកសិណសាក្សី របស់ពួកគេចូរកុំធ្វើសម្ពាណក្រោយពួកគេចូរកុំស្វាហិតពួកគេ ។"

(عیون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 16/124)

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا أَعَدَّكَ مَأْمِنًا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾

៤៧. ការដឹងវេលានៅលើព្រះអង្គ[មួយគត់] ។ ផ្លែឈើដែលចេញពីស្រោមវា ឥត្តិភាព (ស្រ្តី ឬ ញី) ដែលមានផ្ទៃឬសម្រាលកូនសុទ្ធតែនៅក្នុងញាណរបស់ព្រះអង្គ ។ ក្នុងថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងមាន ព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "ឯណាពួកដៃគូរបស់អញ?" ពួកគេនឹងទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំសូមទូលព្រះអង្គថាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនអាចឆ្លើយអះអាងបានទេ (គឺមិនអាចធានាបាន ទេថាអស់ឡោះហ្វាស្រ្តីមានដៃគូ)ព្រះបិតា ។"

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلِ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنَ مَحِيصٍ ﴿٤٨﴾

៤៨. អ្វីដែលពួកគេបានបូងស្លូតកាលពីមុននឹងបោះបង់ចោលពួកគេ ពួកគេនឹងដឹងខ្លួនថាពួកគេមិនអាចគេចខ្លួនរួចឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៤៧-៤៨

1* . الْحَمِيرِيُّ: عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ: وَ حَدَّثَنِي جَعْفَرٌ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِكُلِّ شَيْءٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِهِ، مِنْ نَمَسٍ أَوْ قَمَرٍ أَوْ عَيْرٍ ذَلِكَ، ثُمَّ يَسْأَلُ كُلَّ إِنْسَانٍ عَمَّا كَانَ يُعْبَدُ، فَيَقُولُ كُلُّ مَنْ عَبَدَ غَيْرَهُ: رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُهَا لِتَقَرَّبِنَا إِلَيْكَ زُلْفَى.

១*. អាស់-ហ្វូស្ត្រីយារីរាយការណ៍តមកពី ហ្វារូនប៊ិន មុស្លីម តមកពី ម៉ាស់អាដ្វាស៊ី ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ ដែលបាននិយាយថា យ៉ាកូប្យាវ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីរិស្វលុលឡោះហ្វូ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "ថ្ងៃជំនុំជម្រះ អស់ឡោះហ្វូ^{تبارك وتعالى} នឹងនាំមកនូវសព្វសារពើដែលគេបានធ្វើសក្ការៈបូជាគ្រៅពីព្រះអង្គ^{تبارك وتعالى} ដូចជាថ្ងៃ ឬខែ ឬអ្វីៗផ្សេងពីនោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{تبارك وتعالى} នឹងសួរមនុស្សគ្រប់រូបអំពីអ្វីដែលមនុស្សនោះធ្លាប់បានធ្វើសក្ការៈបូជា ។ ដូច្នោះបុគ្គលគ្រប់រូបដែលធ្លាប់បានធ្វើសក្ការៈអ្វីផ្សេងពីព្រះអង្គ^{تبارك وتعالى} នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{تبارك وتعالى} អស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើសក្ការៈបូជាអ្វីៗទាំងនេះដើម្បីនឹងបានទៅក្បែរព្រះអង្គ^{تبارك وتعالى} ។"

قَالَ: فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلْمَلَائِكَةِ: أَدْعُوهُمْ وَ مَا كَانُوا يُعْبُدُونَ إِلَى النَّارِ، مَا خَلَا مِنْ اسْتَنْتَيْتُ، فَإِنَّ أَوْلَيْكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ».** (قرب الإسناد: ٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٦٩٣)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វូ^{تبارك وتعالى} នឹងប្រាប់ទេវតាថា៖ "ចូរហៅពួកគេនឹងអ្វីៗដែលពួកគេធ្លាប់បានធ្វើសក្ការៈនោះទៅឯភ្លើងនរក លើកលែងតែអស់បុគ្គលដែលរួចខ្លួនព្រោះពួកគេបានដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីទង្វើនេះ ។" (قرب الإسناد: ٤١)

لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَحْسُبُ قَنُوطًا ﴿٤٩﴾

៤៩. មនុស្សមិនឮឮទ្រាន់អង្វរករសូមសេចក្តីល្អទេ ។ បើវិបត្តិពិបពះលើគេ គេអស់សង្ឃឹម មានបារម្ភ ។

وَلَيْنِ أَدْفَنَهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ صَرَاءٍ مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

៥០. បើយើងឲ្យគេបានភ្ញាក់រន្ធនូវសេចក្តីប្រោសប្រណីដែលមកពីយើង ក្រោយពីវិបត្តិបានពិបពះលើគេគេប្រាកដជាថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលត្រូវបានមកខ្ញុំ ខ្ញុំមិនជឿថាវេលានឹងប្រាកដឡើងទេ ។ បើសិនជាខ្ញុំត្រូវនាំត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ខ្ញុំវិញ នឹងមាននូវសេចក្តីល្អប្រសើរសម្រាប់ខ្ញុំនៅឯព្រះអង្គ ។" តែយើងនឹងប្រកាសប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធាឲ្យដឹងអ្វីដែលពួកគេបានសាង យើងនឹងឲ្យ

ពួកគេបានភ្ញាក់ការផ្ដន្ទាទោសធ្ងន់ ។

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَجَّاجَانِيهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

៥១. ពេលយើងមានព្រះគុណដល់មនុស្ស មនុស្សនោះគេចចេញ ដកខ្លួនថយឆ្ងាយ ។ ពេលភ័យវិបត្តិ ពើបពះលើគេគេអង្វរយូងស្ងួងយ៉ាងវែង ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៩-៥១

1. * مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ إِبْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: لَا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ بِخَيْرٍ وَرَجَاءٍ رَحْمَةً مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَا لَمْ يَسْتَعْجَلْ فَيَقْنَطْ وَ يَتْرُكِ الدُّعَاءَ فُلْتُ لَهُ كَيْفَ يَسْتَعْجَلُ قَالَ يَقُولُ قَدْ دَعَوْتُ مِنْذُ كَذَا وَ كَذَا وَ مَا أَرَى الْإِجَابَةَ . (الكافي الجزء ٢ صفحة ٤٩٠)

១*. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ាមានប្រសាសន៍តមកពី អាស៊ុយ៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ុប តមកពី ហ្ស៊ីស្តា ប៊ិន សាលីម តមកពី អាច្វិ បាស្លៀវ តមកពី អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "មុមិននៅជាប់ជាមួយសេចក្ដីល្អឥតដាច់ សង្ឃឹមថាអស់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងប្រោសប្រណី ខ្លួនដរាបណាអ្នកនោះមិនតក់ក្រហល់ទេ ។ ទីបញ្ចប់អ្នកនោះនឹងអស់សង្ឃឹម លែងយូងស្ងួង ។" ខ្ញុំទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្នកនោះនឹងតក់ក្រហល់ដូចម្ដេចទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំបានយូងស្ងួងតាំងពីពេលនោះមកមិនឃើញបានចម្លើយទេ ។" (الكافي ٢)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ۖ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

៥២. ចូរអ្នកថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញដូចម្ដេច? បើវា (គូរអាននេះ) មកពីអស់ឡោះហ្វា តែអស់លោកមិនជឿវា (គូរអាននោះ) តើអ្នកណាវង្វេងជាងបុគ្គលដែលនៅក្នុងការប្រទូសប្រឆាំងដ៏ឆ្ងាយ?"

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

៥៣. យើងនឹងបង្ហាញពួកគេនូវបណ្ដាព្រះសញ្ញារបស់យើងនៅឯនភាបាទ (ជើងមេឃ) និងក្នុងខ្លួនពួកគេ ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត[ដែលមកពីអស់ឡោះហ្វា] ។ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេដែលព្រះម្ចាស់អ្នកជាសាក្សីនៃសព្វសារពើ?

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

៥៤. មើលចុះ ការពិតពួកគេសង្ស័យរឿងបានជួបព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គឡោះមព័ទ្ធសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥២-៥៤

1. أَبُو الْقَاسِمِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ فُلُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَادِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَصَمِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَكْرِ الْأَرْجَانِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: "سُرِّيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ" فَأَيُّ آيَةٍ فِي الْأَفَاقِ غَيْرُنَا أَرَاهَا اللَّهُ أَهْلَ الْأَفَاقِ؟».** (كامل الزيارات الجزء ٢ صفحة ٣٢٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩٤)

១.[...] អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី ប៊ិន បាការ អាល់-អារវ៉យ្យុនីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីមួយថា៖ "អល់ឡោះហ្គីមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤១:៥៣] យើងនឹងបង្ហាញពួកគេនូវបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើងនៅឯនភាបាទនិងក្នុងខ្លួនពួកគេ ព្រះសញ្ញាអ្វីទៅនៅឯដើងមេឃនោះក្រៅពីយើងដែលអល់ឡោះហ្គីនឹងបង្ហាញឲ្យបណ្តាអ្នកដើងមេឃឃើញ?"

(کامل الزيارات: 2 / 329)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْأَنْبَارِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "سُرِّيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ" قَالَ: «فِي الْأَفَاقِ: ائْتِقَاصُ الْأَطْرَافِ عَلَيْهِمْ، وَ فِي أَنْفُسِهِمْ: بِالْمَسْخِ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ» أَيَّ أَنَّهُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)**.* (تأويل الآيات الجزء ٢ صفحة ٥٤١ حديث ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ صفحة ٧٩٤)

២.[...] អាហ្វិអ្នកបំប្លែងឡោះហ្គីមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូកព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤១:៥៣] យើងនឹងបង្ហាញពួកគេនូវបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើងនៅឯនភាបាទនិងក្នុងខ្លួនពួកគេ ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត ថា៖ "នៅឯនភាបាទ គឺកន្លែងធំទូលំទូលាយដែលឡោះមជុំវិញពួកគេ ។ ក្នុងខ្លួនពួកគេ គឺដោយការប្រែក្លាយរូបរាង ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត ពោលគឺព្រះអង្គគឺអាល់-ក្លីអ៊ឹមពិតមែន ។" (17 / 541 : 2) (تأويل الآيات 2 : 17 / 541)

3. سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ عَنِ ابْنِ فَضَالٍ عَنِ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ عَنِ الطَّيَّارِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "سُرِّيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ" قَالَ حَسَنُفٌ وَ مَسْحُفٌ وَ قَذْفٌ قَالَ قُلْتُ "حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ" قَالَ دَعُ دَا ذَاكَ قِيَامُ الْقَائِمِ. (الكافي الجزء ٨ صفحة ١٦٦)

៣.[...] អាល់-តែយ៉ារបានតំណាលថា អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គីមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី [៤១:៥៣] យើងនឹងបង្ហាញពួកគេនូវបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើងនៅឯនភាបាទនិងក្នុងខ្លួនពួកគេ ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត ថា៖ "លិចបាត់[ក្នុងដី] ប្រែក្លាយរូបរាង ប្រហារដោយចោលនឹងជុំជុំ ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានន័យថាអ្វី ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ចោលរឿងទៅ ។ នោះគឺអាល់-ក្លីអ៊ឹមដែលងើបឡើង ។" (الكافي 8 : 166 / 181 ឬ 14629 ឬ 14629 ឬ 181 / 166)

4. أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمَزَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "سُنُّهُمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ" قَالَ يُرِيهِمْ فِي الْأَفَاقِ انْتِقَاضَ الْأَفَاقِ عَلَيْهِمْ فَيَرَوْنَ قُدْرَةَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ فِي الْأَفَاقِ فُلْثَ لَهُ "حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ" قَالَ خُرُوجُ الْقَائِمِ هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَرَاهُ الْخَلْقُ لَا بُدَّ مِنْهُ. (الكافي الجزء ٨ صفحة ٣٨١)

៤.[...] អាចិ បាស្រៀវបានថាខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [៤១:៥៣] យើងនឹងបង្ហាញពួកគេនូវបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់យើងនៅឯនភាពានិងក្នុងខ្លួនពួកគេ ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ឲ្យពួកគេឃើញនៅក្នុងខ្លួនពួកគេនូវការប្រែក្លាយរូបរាង ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} បង្ហាញពួកគេនៅឯជើងមេឃនូវការបែកបាក់ក្នុងជើងមេឃ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងឃើញព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} នៅក្នុងខ្លួនពួកគេនិងនៅឯជើងមេឃ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ទាល់តែពួកគេនឹងដឹងច្បាស់ថានេះគឺការពិត?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} ដើមឡើង ។ នេះគឺការពិតដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ដែលសត្វលោកនឹងបានឃើញចៀសមិនរួចទេ ។" (الكافي 8: 15022 ឬ 575 / 381)

ពាក្យរាយ

- អត្ថន័យរបស់ហ្វាមីម[៤១:១-២] ។..... ៤
- កូនចៅរបស់កូនៗរបស់សាំ[៤១:១៣-១៦] ។ ១៤
- ហាមបរិភោគសាច់សំឡែររបស់ពួកនិយាយបង្កូចអល់ឡោះហ្វ្លី, ហាមជឿពួកនោះ[៤១:៤៦] ។... ៣៤
- ទេវតាចុះមករកព្រះសន្តមីម៉ា[៤១:៣០] ។..... ២៥
- ចូររៀនសូត្រភាសាអារ៉ាប់ព្រោះវាជាព្រះតម្រាស់របស់អល់ឡោះហ្វ្លី, [៤១:៤៣-៤៤] ។ ៣៣
- ខ្យល់ អាល់-ស្វាស្វា[៤១:១៦] ។ ១៤
- ខ្យល់ អាល់-អុគ្លីម[៤១:១៣-១៦] ។ ១៤
- មហេសីរបស់ហ្វ្លីដូជាសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ[៤១:១៣-១៦] ។ ១៦
- គួរអានមាន ១៧០០០ អាយ៉ាសុំ[៤១:៣៩-៤០] ។..... ៣០
- អាយ៉ាសុំ ស៊ូយូដូ ៤[៤១:៣៦-៣៨] ។ ២៩
- អាយ៉ាសុំត្រូវកាត់ចោល[៤១:៣៣] ។ ២៧